

పాత పత్రిక గా రంగు.

Registered No. M. 1118.

Post Box No. 212.

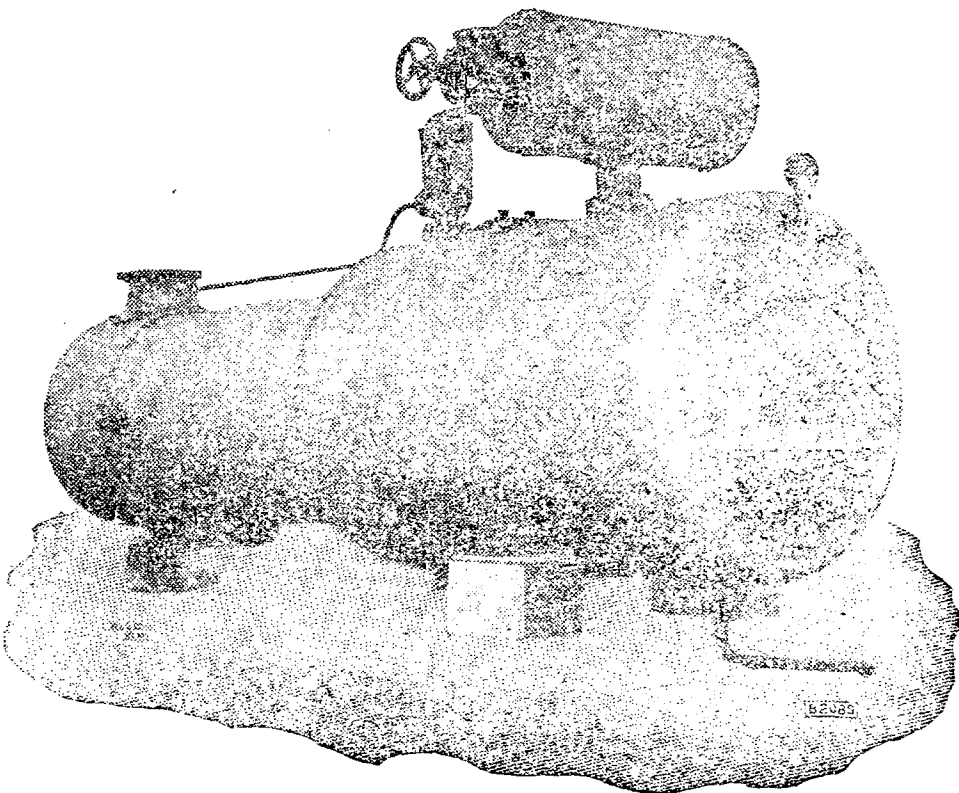
Telephone No. 344.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

310729

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

చిన్న పత్రికలు 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 19 తేది శనివారము నంపుటము. ర } నంబిక. ౧౯౦

యిది మార్వల్ "బ్రిటానియా" బాయిలరు

పెద్దదుంపలు బాగుగా రగులునట్లు పురమాషిగా తయారుచేయబడినది

ప్రస్తుతము మావద్ద తయారుగానున్న 25 ఎన్.ఎస్.ఎస్. వి గల "బ్రిటానియా" బాయిలరు తక్కువ ధరకు యిచ్చెదము. మార్వల్ సన్ను అండు కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్, 9 సెకెండులైను బీచి, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. కఠిన వీధిమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంత మాత్రమున నయమగును. నులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహినీలయం

సీసా 1-3 0-12-0

తామర బైలయం

కబ్బి 1-3 0-6-0

పండ్ల పొడి

కబ్బి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

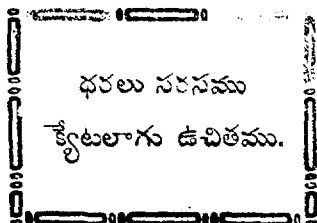
బొంబాయి - మదరాసు.

ఒంటిబాళముతోటా తుపాకీ ముద్రసిద్ధముగు కంపెనీవారిచే నీ బాణంబు. (8068) వ్యాపారి. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.

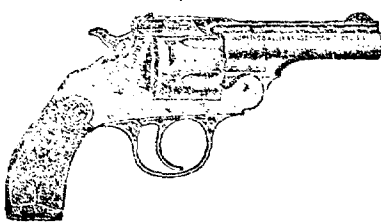

౧౨ నెంబరు.

కాళిము-3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

ధరలు సరసము క్యేటలాగు ఉచితము.

చిన్నవి. కేబుల్ పెట్టుకోగలిగినవి కూడ దొరుకును.

యక. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన కపాళా ఖర్చులు కూడను అనేకీంపక ఇప్పుడే మీకు ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" కంపెదము.

త్వరకుడు!

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంభిగనా యావళాలయము, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

॥ अथ श्रीगणेशपूजा ॥

ఇండియా గోల్డ్ లెడ్ మిల్కు, లిమిటెడ్.

(1918-19 సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టోబరు నెలనుండి ఇంకావచ్చునట్లు చేయబడినది)

మూలధనము రూ. 3,00,000

వాటా 1 కి రూ 100 లు చొప్పున 3,000 వాటాలుగా విభజింపబడియున్నది.

వాటాదారులు చందాలను ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

దరఖాస్తుతో రూ 20 లును

మంజూరైనప్పుడు 20 లును

తొలిను సొమ్మును దఫా 1 కి రూ 20 లు చొప్పున డైరెక్టరులచే నిర్ణయింపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలెను.

ప్రతి కేంద్రపాలకులవద్దను ఒక మాసమునకు రిటర్న్స్ తీసి స్వీకరించును.

1,200 వాటాలు డైరెక్టరులు, వారి సేవకులు వున్నట్లుగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతము యిక్కడకి రూపాయి మొత్తం 1,600 వాటాలు మాత్రమే ఉంది గ్రహించవలెను.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టరులు.

1. కె. వి. రామచారి ఎస్కైరు, బి. ఏ. ఎమ్. ఎల్. సి,
దిగువతెలుగులు, వర్తమాన, కమిషను విజయం, లక్ష్మీనివాస, మధుర.
2. టి. జి. ఎన్. ఆర్. గోపాలయ్యరు ఎస్కైరు ఆఫ్ టి. ఆర్.
ఎన్. ఆర్. గోపాలయ్యరు అండు సన్, నూలు, బంగారు సరి,
వర్తమాన, దక్షిణమాళిపేట, మధుర.
3. కె. ఆర్. నారాయణభాగవతర్ ఎస్కైరు ఆఫ్ మెసర్స్ కె. ఎన్.
ఎన్. భాగవతర్ అండుకో, జవహర్ రత్నం, తూర్పుమాళిపేట, మధుర.
4. ఎమ్. పి. వెంకటాచలకతియ్యరు ఎస్కైరు ఆఫ్ మెసర్స్ ఎమ్.
పి. వెంకటాచలకతియ్యరు, కె. బాలకృష్ణయ్యరు అండు కో
నూలు రత్నం, మంజునాథరేడ్డి, మధుర.
5. కె. ఎమ్. ఎన్. ఆర్. కుప్పస్వామి అయ్యరు ఎస్కైరు, ఆఫ్
మెసర్స్ కె. ఎమ్. కుప్పస్వామియ్యరు అండు సన్, నూలు
వర్తమాన, దక్షిణమాళిపేట, మధుర.
6. ఎన్. కె. రామస్వామయ్యరు అండు సన్,
బంగారు జరివర్తమాన, 191 పాలెస్ రోడ్డు, మధుర.

7. కె. ఎమ్. ఎన్. లెమ్మయ్యరు ఎస్కైరు, ఆఫ్ మెసర్స్ కె.
ఎమ్. కుప్పస్వామి అండు సన్, నూలు, బంగారు జరివర్తమాన
104 వైవిధ్యపూరిత పేట, మద్రాసు, మంజునాథరేడ్డి, మధుర.

బ్యాంకర్లు.

ది ఇండియన్ బ్యాంకు, లిమిటెడ్, మద్రాసు, మధుర.

మేనేజింగు డైరెక్టరు.

- ఎన్. కె. రామస్వామయ్యరు ఎస్కైరు
191 పాలెస్ రోడ్డు, మధుర. 85 కొల్లూరు రోడ్డు, పెరంబూరు, మద్రాసు.

కార్యదర్శి.

- కె. ఆర్. నారాయణభాగవతర్ ఎస్కైరు, తూర్పుమాళిపేట, మధుర.

జిజ్ఞాసు ఆఫీసు.

191 పాలెస్ రోడ్డు, మధుర.

కర్మాగారము.

85, కొల్లూరు రోడ్డు, పెరంబూరు, మద్రాసు.

ప్రకటన పత్రము.

హిందూదేశములో అన్ని క్రతులు బట్టలను బంగారు జరి : స్తామగా చేర్చబడను గుంటి అందరిని తెలియజేయుట. ఒక్క చెప్పి పరిరాజధానికి ప్రతినెలకు (ఫ్రాన్సు) ఎన్నుకునే క్రతులనుండి రూ 15,00,000 విలువగల బంగారు జరి దిగువతెలుగులు యిచ్చును. ఇట్లున్నది హిందూదేశమునందెచ్చుటగాని నూతనపురుల మీద బంగారు జరి తెలుగుదేశము ఏర్పాటు ఒక్కటియు లేదు. గాన ఈ ప్రకటనయి ఈ దేశమునందు మొట్టమొదటిది. గాన దీనికి అన్నిటికీ ముందుగా అనుకూలముగా ఉండేటట్లు చేయవలెను. జరి విస్తారముగా కావలసియున్నది గనుక అన్ని క్రతులలో ఏమియు కట్టయితేను. ఒక్క ఈ రాజధానికేమియు కావలసిన జరిని పూర్తిగా అందుబాటు చేయవలెను. ఇట్టి క్రతులను ఎన్నియో కావలసియున్నవి.

పూర్వకాలమునందు మనదేశమున ప్రతినెలకు ఎన్నుకొనబడిన జరి విస్తారముగా తెలుగుదేశమునందెచ్చును. తక్కిన జరిపరులవలన యిదికూడ 80 ఏడ్లనుండి వాతనమైపోయినది. గాన ప్రస్తుత పరిస్థితికి భిన్నమైనదిగా ఉండవలెను. ఈ క్రతులను అన్నిటికీ సరము.

యితరల విశేషపు జరిమీద నూటికి 20 చొప్పున దిగువతెలుగులు చేసివారు. కావున విశేషములు మనలో పోటీనయ్యకుండా ఇది మన కొక క్రతులకేలిగిరి.

ఇదిగలకు ఎన్. కె. రామస్వామి అయ్యరు అండుసన్ వారు ఈ క్రతులను జరిపరుల నియమించి అతనివలన జరిని తెలుగుదేశము విధానమంతయు పూర్తిగా చేర్చుకొనిరి. కాని వెట్టుబడికి తగినంతమైన వెట్టుబడులు వీలులే. పోతలచేత ఈ పరిశ్రమ వివిధగా జరుగుచున్నది. ఈ క్రతులలో తెలుగుదేశ జరి పరమముగా జరికి కొంచెమైనను తీసిపోవుచున్నది. అయ్యకము వివిధగా జరుగుచున్నది. సంఖ్య కార్యాలను నెప్పుడైనను మార్చినను మార్చవచ్చును.

ఈ క్రతులను యిప్పుడు అన్ని దేశములలోను సమగ్రము నున్నది. ఫలము, కట్టవములు, యిల్లములు, అన్నిటిని రూ. 81,000 లకు పూర్తిగా, చెల్లించబడిన 810 వాటాలు సదరు రామస్వామయ్యరు అండు సన్ కంపెనీవారికి యిచ్చవలసియున్నది కావున క్రతులను జరిపరు, సామానుల కట్టవములు, మున్నగు అన్నియు ఏమియు లేదు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు రామస్వామయ్యరు గారు ప్రత్యేక నైపుణ్యమును సంపాదించుటయే గాక 41 ఏడ్లనుండి బంగారు జరి వ్యాపారమునందు మంచి అనుభవమును గలిగియున్నారు. వారి కుటుంబమువారు ఈ రాజధానిలో 50 ఏడ్లను వెట్టబడిన కాలమునుండియు ఈ వా. సా. మును చేయుచున్నారు. ఈ క్రతుల గ్రాహిణియును, వ్యాపారానుభవమును గలిగినవారు మేనేజింగు డైరెక్టరు గా భిన్నమైన క్రతులను సమగ్రమునకు మంచి అభివృద్ధి కలుగలదు.

ఈ క్రతులలో వాటాదారులు మొదటినుండియు విశేష లాభములను ఆశించవచ్చును.

ది ఇండియా గోల్డ్ లెడ్ మిల్కు ఫ్యాక్టరీ కంపెనీ అను పేరుగల ఈ క్రతులను చెప్పి కట్టవము, పెరంబూరు, కల్లూరు రోడ్డుగా నున్నది. దాని యావదా స్థితిని సదరు ఎన్. కె. రామస్వామయ్యరు అండు సన్ వారు కల్లూరు రోడ్డు, పెరంబూరు మద్రాసు ను జరుపుచున్నారు. వారు ఈ క్రతులను మార్చివేసివారు. కె. ఆర్. నారాయణభాగవతర్ వారు మధురలో దక్షిణమాళిపేటలోనున్న టి. ఆర్. ఎన్. ఆర్. గోపాల క్రతుల గారును సదరు రామస్వామయ్యరు అండు సన్ వారిపక్షమున ధర్మకర్తలు. కంపెనీని రూ. 1000000 లకు యిచ్చవలసియున్నది సదరు రామస్వామయ్యరు అండు సన్ వారు, ధర్మకర్తలు : క్రతులను చేయవలెను.

దానికి వా. సా. విలువ 1,000. అందులకు కంపెనీవారు రూ. 81,000 లు విలువగల 810 వాటాలను సదరు విలువ మొత్తము రూ. 81000 లు క్రింద సదరు వాటాల సొమ్ము పూర్తిగా చేర్చి సదరు రామస్వామయ్యరు చేరు : క్రతులను చేరు.

మరియు— ఇది లాభ ప్రకటన గాదు. లాభ ప్రకటన అనుపరిచి వాటాలు అంగీకరించవచ్చును. కంపెనీవారి కార్యాలయమునకు గాని, కంపెనీవారి బ్యాంకుకు గాని ప్రసించిన లాభ ప్రకటన ప్రకటనలు, దరఖాస్తు ఫార్ములు దొరుకును.

ఆంధ్రమునకు సిద్ధము

ఆంధ్రవిభముల పోలీసుల పేరమున వ్రాయబడిన పత్రమునకు
సంబంధించినట్లు ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు
సంబంధించినట్లు ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

ఆంధ్రమునకు సిద్ధమునకు

నిదేశ వార్తలు

ఆయుధ నియమన

సాకానిర్మాణనిషేధము

బొల్లరుగారి యువనాగము

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము సంతకము చేసిన సమావేశము
నందు బొల్లరుగారు తమభావములను తెలిపిరి. ఆమెరికావారి
మానవ జాల కొనియాడిరి. ప్రతిబిటీషుపానునియొక్క జీవిత
మును సముద్రవాహనమునై నాధారపడి యున్నది. మేమి
లాపమునకై విచారముతో నుండలేము. మాలోనున్న ఉన్నతి
దేశభక్తికలన మేము సంఘభావముతో నుండిమి.
మాలోనున్న ఆలోచనమును మామిత్రులు
శత్రులు గూడ తెలుసుదురు. హ్యూగారిమానవల సహనము
ప్రతిభువా 90000 టన్నుల సౌకల్యమునుకొనవచ్చును. సప్త
లైనుల సంతృప్తియుగ బ్రతుకు దేశము తొలగించినవారకపో
యినను వారి సంతృప్తియు దగ్గించుటకు వైకాంతు కేటోగారును. చిన్న
చిన్న సౌకల్యములను నిర్మించవచ్చునని కొందరు వాదించ
వచ్చును. విదేశముగాని భూభాగము. 4000 టన్నుల సప్తలైనుల
నిర్మించి వారికి గారలనీవనివారిని తరిగితు చేయజాలరు. వా
యు విమాన నిర్మాణమునందు ఆమెరికావాది కెక్కువయను
కూలముగ నుండెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ములవారు యుద్ధకాలమున జాల
వాయువిమానముల నిర్మించిరి. అందువలన నికమీద క్రొత్తవి
నిర్మించక తీరదు. ఆమెరికావారింతవరకును నేమియు నిర్మించలేదు
గాన భవనము నిర్మాణములను నూతనములైన మంచితోపుల
విమానములను నిర్మించును. ఇట్టిమార్పు చేయవలసి విషయము
లున్నను ప్రతిభుప్రతిభులను మేము నుంచిన తోచినవారకు
లకు సమ్యక్తము సిద్ధముగ నున్నవని బొల్లరుగారు నడిపిరి.

జపాను పక్షమున వైకాంతు కేటోగారు ఆయుధనియ
మమునకు మనఃశూన్యముగ సమ్యక్తమును మని యడిరి.
మాకు బ్రతిభు, ఆమెరికావారి కున్న సౌకల్యములేదు.
ఆమెరికావారి సలహాలను మాశాస్త్రజ్ఞులు విమర్శించి కొన్ని
మార్పులను ఇచ్చెను. సంయుక్తరాష్ట్రములవారి యొక్కయు
ఇతరులయొక్కయు ప్రతినిధుల విచారణకొరకు పంపెదనని మీరు
నడిపిరి.

ప్రాము, ఇటలీలు.

ప్రాము, ఇటలీ ప్రభుత్వములవారు మొత్తముమీద
ఆమెరికావారి సలహాలకు సమ్యక్తమున విమర్శించి, స్పాం
జరుగార్లు నడిపిరి.

బ్రెజిలువారి సలహాలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఆమెరికావారిసలహాలను గురించి
తీవ్రముగ నాలోచించుచుండిరి. ఇకమీదట నిషేధమును అధిక
కారవ్రకటనలు వచ్చునునట్టివియు నుండవని తెలిపిరి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము.

లావుకు జాప్తిగాను హ్యూగారియొక్కయు హార్డింగ్
ఆధ్వర్యమునకైయు సుపర్యాసములు భావార్థములుగను
గయుక్తముగను, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వములను నున్నవనియు బొల్లరుగారు
రికేరెంట్ వాస్తవికము. బ్రెజిలువారు హ్యూగారి మానవలయందు
ప్రాతిభావలకు బదులు క్రొత్తకాట కట్టు విధానమునుగూర్చి
జేవాభిప్రాయము వచ్చెదనని. ఆమెరికా, ఇంగ్లండు, జపానులకు
నిర్మించిన టన్నులమొత్తమును గురించి ఆభిప్రాయభేదము
లేదు. భవనములకు సౌకల్యము నిర్మించవలయునందు
జేవాభిప్రాయము వొడమెను. వచ్చుము, కొక్కిరిక్కి-సౌక
తైకము నిర్మించవచ్చు ననియు సంయుక్త రాకానిర్మాణము
నందలి జలవాలు నిర్మించవచ్చుననియు బ్రెజిలు
వారు దలచుచున్నారు. సాకానిర్మాణముల నిర్మించవల
సాయము లేకపోయినచో విదేశమునకు అనుమతమునకు
గావలసివచ్చునని నిర్మించవచ్చుననియు మీరు తెలుపుచున్నారు.

బొల్లరుగారు సప్తలైనుల నిర్మించవలసినయు సప్తలైనుల
నిర్మాణమును నిర్మించవలసినయు సప్తలైనులను
నిర్మించవలసియును క్రూయిజులయొక్కయు సామమున
లనియు సౌకల్య నిర్మించవలయును శాస్త్రజ్ఞులయొక్కయు
వదిలివేయవలెను.

వైకాంతు కేటోగారి యువనాగము

వైకాంతు కేటోగారు ఆమెరికావారి సలహాలు బాగు
నున్నవని నడిపిరి. బాలియన్లుగారి కవనముగను బలమును
ప్రతిభేషమును ఉంచుకొనవలెను. ఇంగులకుగాను కొని మార్పు
లాగవలెను. జపానువారెవ్వరును ఇతరులమీదికి దాడివేయ
నుద్దేశముతో నుండలేదని నడిపిరి.

ప్రతిభులు

జపానువారు అధికారికంగా ఆమెరికావారి సలహాలు
బాగుగనున్నవని నడిపిరి. అందు కొన్ని ముఖ్యమార్పులు చేయ
వలెనని కొరుకులు నడిపిరి.

ఆయుధనియమసంఘము

ఆయుధనియమవిచారణసంఘమువారు సాకానియము
వై హ్యూగారి సలహాలను విచారించుటకుగాను ఒకసంఘము
సేర్పాటు చేసిరి. ఆందుముఖ్యముగా సాకానియమును
రు. థియోడరు రాన్ వెల్లుగా రధ్యక్షులుగ నున్నారు. బొల్లరు
గారు తమయువనాగము సందర్భమున, యూరపులోని కొన్ని
దేశములదివరకే సౌకల్యము దగ్గించెననియు వారుతెలిసి సాకా
నియమునకై సాకానియము సప్తలైనుల విషయము హ్యూగారి
మానవలలో నేమియు తెలుపలేదని నడిపిరి.

జపానుప్రభుత్వము

జపాను ప్రభుత్వముగారు వాషింగ్టన్ సభ, ఒకదేశము
నకు చుట్టూ దేశమునందున్న యనుమానమును ప్రార్థి
లేకపోయినను కొంతవరకు తగ్గించిన నడిపిరి.

ఆమెరికావారి వాయుకత్తుము

సంయుక్త రాష్ట్రరాజసభ సాకానియము దొకరుసాకా
నియమునకై వచ్చిపదిలమైన భవనము తగ్గించి ఆపని నాపి
వేయవలెనని తీర్మానమును వచ్చెను.

బొల్లరుగారివై విమర్శన

బొల్లరుగారు తమ ఉపనామమునందు, సాకానియము
శక్తి సరిపడుచుండుటకుగాను ప్రతిభేషమును నియమిత
సౌకల్యము నిర్మించుచుండవలెనని భావము
వై కొన్ని ప్రతికూలు విమర్శనలు గడిగెనది. ఈసలహాలను ఆమె
రికావారి సలహాలలోని ముఖ్యమార్పును సరిచిపోవును. బొల్లరు
గారి సలహా నామోదించినయెడల మారణయంత్రములు కొలది
కాలమువరకునాపి తరువాత పునరుద్ధరించవలయునని పలుకెదను.
మారణయంత్రముల ననలే నాశన మొనరింపవలెనని ఈప్రతికూలు
ప్రాయమున్నది.

జర్మను ఆధిపత్యము

విషయవిచారము

విదేశీయులైనవారు జర్మనులనుండి లండనునకు వేరిరి.
నీరి సౌక విలేజుకును ప్రశ్నింపగా, జర్మనీదేశము ఆధిపత్యము
ములలో చాల క్షయమునకై పోవుచున్నదనియు నష్టపరిహారము
రీయజాల దనియు నడిపిరి.

జనవరి 15 వ తేదీకి జర్మను లీయలను నష్టపరిహారము
నీయలేదనియు నందునకుగాను నష్టపరిహారసంఘమువారిని నష్టపరి
హారమును కొంతకాలమువర కాపవలెనని జర్మనుప్రభుత్వమువారు
కొందరినియు బర్లినునుండి పారిసునకు తరలించెను.

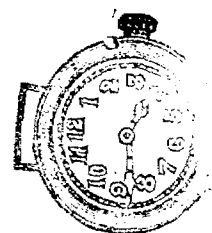
భారతదేశస్థితి

భారతదేశమున నిజముగను సంతృప్తిలేదు

ప్రెము పత్రక ఇట్లు ప్రాయమున్నది:— పార్లమెం
టున కష్టమిప్పుడు భారతదేశమును గురించి ఆందోళన మొన
ర్చుట గూడదు. అట్లు సంభాషింపలే ఇట్టి ఆందోళన యొనర్చు
చుండురు. క్రొత్తరాజకీయ సంస్కరణలను నాశన మొనర్చు
టకు మీరు ప్రయత్నించుచుండురు. భారతదేశము
తనకు న్యాయమును గలగతేయ మని యగుటకుండును తప్పు
లేదు. కొన్ని పాఠబాటలు బదులుచున్నను రాష్ట్రము, కేంద్ర,
రాజసభలు చక్కబడుచున్నవి. ఈరాజసభలు ప్రభుత్వమున
నడచుట సేర్పరానకయే పరుకైతే గోరుచున్నవి. ఇవియే మీ
లోని ముఖ్యలోపము. ఇంకను ఎక్కువ యధికారము గావలసిన
దని ఇటీవల గోరుట పొరబాటు. భారత ప్రభుత్వము
వారు విశ్లేషణకాలమునకు నుండు ఈసంస్కరణ
లతోనే యుండవలెనని కోరిన బాగుండెడిది. ప్రస్తుత పరిస్థితులు
సంస్కృతికముగ లేకపోయినను భావస్థితి ఆకాశముగనే
యున్నది. నిజముగా నుంచినయెడల మనకు జేసవచ్చు తంతి
వార్తలలో కర్ణించినంత అసంతృప్తి భారతదేశమున నేమి
ఇప్పుడు మంచిచింతములు గలగుచున్నవి.

రీపేగు ప్రభుత్వ ప్రజల సమ్యక్తమును సంపాదించినాడు.

అగడిప్పుడు తరచుచుండిన ఉపగ్రామించుచున్నాడు. ప్రస్తుత
మున్న రాష్ట్రముగవచ్చునట్టి సమర్థులగు గవర్నరు భారతదేశ
మున నెప్పుడును లేరు. భిలాపతు సమస్య ఇంకను
అసంతృప్తికరముగ నున్నదనిన అందునకు బ్రెజిలుప్రభుత్వము
వారు బాధ్యులు. తురుష్కసమస్య పరిష్కరింపబడియెడల
అల్పదినము చేరులేనివారై పోయియుండురు. గాంధీగారు
ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ చిక్కులు వచ్చిపెట్టుకొనవలెనని నాత
నిని వదిలివేయుటయే మంచిది ఇంతవరకును సామాన్యముగ న
న్నివిషయములలోను గాంధీగారు విఫలమౌచుచున్నాడు.
సంగరాష్ట్రము నతడు వశపరచుకొనలేకపోయినాడు. గుజరా
తునందు గూడ నాతనిపలుకుబడి తగ్గుచునే యుండెనని తలచె
దము. భారతదేశమునందు త్వరలో ఆధిక
విషయములగు జిక్కులు తటస్థమగుట దోరుచున్నది. దేశీ
యాధికారవర్గములను నెక్కువ వ్యయమగుచున్నది. సంస్క

సామాన్యముల కేసుబడినది. మామిటకు మిక్కిలి అందము
రాతివేళ చీకటిలో గంటలుచూసే అసలు వెండి
వేడియం రిస్కులేట్ గడిచారం సీమలోలుపట్టుతో సహా 8-8-
సిక్కిల్ వేడిపట్టుతో 9-0-0, ఆంధ్రవేండి వేడిపట్టుతో 10-0-0
సంతృప్తియుగ గ్యాంట్లగ సొల్లుగొల్లు
5 వేడియం రిస్కులేట్ గడిచారం 12-0-0
ఈ వాడు:—సి వేండి లావుచూచుచున్నాడు,
నెంబరు 25 తెలుసుకుంటే తొట మొదటి వీధి,
సామాన్యముల పోస్టు, చదువారు.

ప్రెమ తేలవూము

ప్రెమ తేలవూము: చిన్న పట్టణము ముగిసినాది
ముఖముగా విశేషముచేసును.

ప్రెమ తేలవూము: మాలవాగ్రులను బోగొట్టును.

ప్రెమ తేలవూము: ప్రతివేళలోను బుచ్చుకొన

ముఖవిశేషము ఆగును.

ప్రెమ తేలవూము: విశేషముగను ధములలో కల్లు వంచి

దని విశేషముగను కల్లుభాగముగను

తెచ్చుచున్నాడు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, వేళ

రిప్పిరి భాగములకు బాగా తీర్చు గాక

వేళలలో ఉండి, కనుపరచుచు, స్వీయ

ఇష్టములేకపోవుట, అక్రమ దుండలకు గుణ

ములులేకపోవుచును కల్లు తేలవూము

బుచ్చుకొన: ఒకటి తెచ్చు విశేషము అదు

రట్టుకేసి వేళి కలిగినాడు.

10 ములముల విలయా 1-0-0

40 ,, వెలయా 3-0-0

కల్లులలోని ఉచితముగా వంకరము

దాక్తురు ఆచారము లక్ష్మీవతి

వి వ పరి. వి. సి. వెం.

మేళముగను వైకేర్లు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఛార్మసీ (లిడియన్)

19, హాన్ గోడ్డు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

హాన్ గోడ్డు - చదువారు.

రణలవల ఆర్థిక చిక్కులు తలపించును. ఇందుకుగాను ఆర్థిక పన్నులు విధించవలసియందును.

బోనరూలాగారు

బోనరూలాగారు లివర్పూలు యూనియన్ల సభకు జన రస తెలియచున్నది.

చాంబర్లెనుగారు

చాంబర్లెనుగారు లివర్పూలు సభయందు తమకు నమ్మకము గలదని తెలిపిరి.

ఆర్యా

20-1-1930 తేదీన కాపేర కృష్ణలక్ష్మి గన్నవరము తాలూకా దిబ్బకపూడి ఆగ్రహారముగా 10 ఎకరముల 20 శెంట్ల భూమికి దాఖలు దస్తావేజు పుట్టబడి యున్నది. గన్నవరం తాలూకా కొయ్యగూడపాడు గ్రామ కాపాడులు పిడికిటి నుబ్బయ్య కోమాగులు (1) రాఘవయ్య (2) రత్నమ్మ (3) వెంకటకృష్ణయ్య (4) వెంకటనారాయణ శేను రాజీబడి దబ్బు పుచ్చుకోకుండా వ్రాచబడిన కాశ్యపరామి కవులు కత్తులన్ను, చతుర్వేదల నూర్యకారాణ్యులగాకి యిచ్చిన ఫర్ ఆఫ్ అటర్నీ న్ని ఉత్తమున్ను బెజవాడ రైలుస్టేషను లో 1-1-1930 తేదీన పోయింది. చిరవాడలో మధ్య రైలు పిలిచి విచారించగా నాకు పోయిన కాగితములు దొరికి లేదని, పిడికిటి రాఘవయ్య చెప్పినాడు కనుక ఆ పోయిన కాగితములు దొరికినవారు మాకు పంపియ్యవల ర్న 20 శెంట్ల (ఇరువైయిదు రూపాయలు) బహుమతి యిచ్చుచున్నాము. గనుక తెలియపరచుచున్నాము. (3257)

జేవులకల్లి నాల్గవైపును దరమ్య విశాని.

అవకము

5000 రూ]

[తక్కువలేదు

డబ్బిల్ డిమిప్రింటింగ్ మిషను

చక్కగా పనిచేయుచున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కౌన్సిల్,

చెన్నై పురి.

కుమ్మరోగ నిర్మూలనకు విజయే పూరి

ఆయుర్వేదముతో గూడ ఆంగ్లేయ వైద్యము, రోగ సాధ్యత్య సమప్రయోగ చికిత్స, జుతు ఆవయవ ప్రయోగ చికిత్స మొదలగు అనేక వైద్యకాస్త్రములు చక్కటరవల ఆయుర్వేద విజ్ఞానము మాకు బాగుగ కలిగింది. ఆపురాపము లగు ఓషధుల నుపయోగము పుత్రవారులగు ఓషధుల వర్ణనావర్ణ మింటు శ్రవణడి కొన్ని అపాయములకునైన నెచ్చుకొనబడి పరిశోధించబడినది. ఆస్త్రాశక్తులు అన్ని అవధులలోనూ పూచీవైపు కుదర్చబడును. మాదిగిరవుండి బేవధము నేలించు కుమ్మరోగులు వారికి గుణము కనుపించి కొలది వాయిదాల వైని సామ్యు యివ్వకమ్మను. ఆలగు గణము కనుపించక పూర్వముగాని, రోగము నుదరవచ్చునని రోగికి నమ్మకము పుట్టక పూర్వముగాని, సా మ్యేమియూ నియ్య నవసరము లేకు. ఉత్తప్రత్యుత్తర మాలముగ సహితము కుమ్మరోగులకు చికిత్స చేయబడును. అట్టివారికి బేవధములు వి. పి. గా పంపబడును. అన్ని జాతుల కుమ్మరోగులకును అందగు రోగములకు ఒక బేవధ్య బేవధము కాదు. ప్రతిరోగి స్థితియును రోగమును ఆలోచించి అందులకు తగినందు యివ్వబడును.

దీర్ఘాయు నిర్మూల } వి. యమ్. గాజా, నాలయము. } దీర్ఘాయులకు ఘనమైన ధీమనిపట్టణము } (175 ఆయుర్వేద వైద్యము.

ప్రతిఅంధుడును చదువదగిన గ్రంథములు

- (1) ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్య చరిత్రము. - ప్రపంచములో సాత్వికభాగమును ఆంగ్లేయ తెలుగు సంపాదించిరో తెలుపు గ్రంథము రూపు 1-4-0. (8207)
- (2) అర్థశాస్త్రము :- మన దేశమున దర్శితభాష అధికముగ నుండుటకు కారణముల తెలుపుచు విశ్వవిద్య పుట్టిన యగుటకు మార్గముల నూచించు గ్రంథము రూపు 1-4-0 ఈ గ్రంథు పుస్తకము లేక కాలమున కొనువారికి పోస్టు ఖర్చు లుండవు. కలయవారు గ్రంథకర్త యగు మూమిడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ. చరిత్రోపన్యాసము, మహారాజావారి కాశేజి, విజయనగరం అని వ్రాయవలెను.

అసహాయ్యము

యువరాజుగారి రాక - మారతాలములు

కాశీ నగరము

17 వ తేదీని కాశీనగరమున పూర్తిగా మారతాలములను బడెను. కాశీనగరమును బజారులు - మార్కెట్టులు దుకాణము లన్నియును మూయబడెను. ఒక్క అద్దెబండి యొక్క బిల్లులలో కనబడలేదు. రైలుస్టేషనునంద బండ్లు లేవు. ప్రయాణికులు రైలుస్టేషనునుండి నగరమునకు వచ్చి పోవలసివచ్చెను. కాశీ విశ్వవిద్యాలయము మూయబడెను. తాపీపనివాండు వ్యవసాయ కూలివాండు మున్నగువారు రందరను పని మానివేసిరి.

కరాచి

సహాయవాదులు యువరాజుగారి వాగ్దానము కాశ్యాలయములను మూసిరి. అసహాయవాదులు మారతాలముల జరిపి. ఎట్టి గలభాయన జరుగలేదు. సాయుకాలము అసహాయవాదులు గొప్పసభ చేసిరి.

గిరిడిహా

గమల పనివాండులలో చాలమందినిమాని వేసిరి గాని నూపర్మెంటు కొంతమంది నాకర్షించి ఎల్లెక్ట్రీకుల యంత్రములపని జరిపించెను. 18 వ తేదీని పనివాండు పనిలోనికి వెళ్లక నాయకులకు జయజయధ్వనము లావించుచు కర్రలను చుట్టకొని పిగ్గల మెట్ల తిరిగిరి.

బొంబాయి యల్లరులు

18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బార్సెలొన్లో మొయిద్ద ఫేటువాడేగా (పార్సీ లివల విస్తారముగా నివసించుచున్నాడు) కుంటురులు వికృతలేతుండే స్త్రీలను పురుషులను కిడ్నలను బాధించిరి. సామాన్యకాణముల తగులబెట్టిరి. ఇద్దరు కుంటురులు ములను పగలగొట్టిరి. ఇట్లు కుంటురుల స్త్రీలను కిడ్నలనుబాధించి రని వివిధావధులు గుమిగూడినవి కనబడవారి నందరిని కర్రలతో చితుకగొట్టిరి. ఈ రీతిగా చాలసేపు కొట్టాట జరిగిరి. అంతట కొంతమంది కాశ్యాలయములను నాయకులలోకివచ్చును ప్రభుత్వ పంపివేసిరి. గునిపు లైకులా క్లబ్బును గాజముచేయబోయిరిగాని సాగలేదు. పిగ్గలలో కనబడిన క్లబ్బుమెంబరుల నందరిని కొట్టిరి. లైకులాలోని క్లబ్బుయనుచు క్లబ్బుకలు కేసిరి. ఏడుగురు పని పోయిరి. వారిలో నలుగురుపోలీసులు. 200 నందికి గాయములు తగిలెను.

రాజప్రతినిధి వెళుట

18 వ తేదీ సాయంకాలము 5-15 కు స్పెషలు ట్రెయినులో రాజప్రతినిధి యను సర్వసేనానియును బొంబాయి నుండి ఢిల్లీకి బయలుదేరిరి.

నంద్యాల

మేవం వెంకయ్యశ్రేణిగారి కన్నులు అధ్యక్షుల క్రింద నంద్యాలలో సభజరిగినది. యువరాజుగారు బహిష్కారానికి గురైన మామోడింపబడెను. దుకాణములు మూయబడెను. ధర్మలో మాత్రేగింపు జరిగెను. పూర్తిగా స్వదేశీకరణము కనబడినవారెవరి పలువురు తపస్వినించిరి. విశేషప్రార్థనము జరిగెను.

కర్నూలు

హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ పూర్తిగా మారతాలముల జరిపిరి. అన్ని వ్యాపారములకు నిలిచిపోయెను. ఉపయమున ఖర్చు వసరముల ధరించి చాలవంద యూరేగిరి. కాశ్యాలయ నలంబీరులు జాతీయగీతములను పాడుచు వెంట నడచిరి. దేవాలయములలోను మసీదులలోను పూజలను ప్రాధ్వను జరిగినవి. సాయంకాలము 6-30 మైదానమున పండిపాటి సంజీవరావుగారి అధ్యక్షత్వక్రింద గొప్పసభ జరిగింది. 5000 నంది వచ్చిరి. యువరాజుగారును బహిష్కారానికి గురైనారు. వీ. నా గాయన మూర్తి గారు తపపాదించిరి. గాంధీజీజన సాసక్కుగా నువదించిరి. తీర్మాన మామోడింపబడెను. విశేషప్రార్థనాము జరిగెను. కాశ్యాలయ కరణం నాసింహయ్యగారును కర్నూలు ఫాక్టెసు బిల్డింగును గుమాస్తాలు అల్లులు మాస్టేసుగారును రాజసామాని విచ్చిరి. కల్లు దుకాణము నందలి చిది త్రాగుబాతుల కుపదేశించిరి. సరికేదేద నని దుకాణవానిడు తాడిపత్రి గొవిందయ్య కత్తి పట్టుకొనివచ్చెను. పోలీసువారిని దేమియు నలేదు. అటు నలన మరతే దీక్షతో బోధించుటకు శక్త్యయింపబడెను.

బెజవాడ.

బెజవాడలో మారతాల మైచ్చిముగా పూర్తిగా జరిగినది. పోలీసు సర్కిలు యివ్వెచ్చును దుకాణములను కేసింతులకు చేసిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలము లయ్యెను. అన్ని దుకాణములును గృహములును ఫాక్టరీలును మార్కెట్టులును మూయబడెను. బండ్లమియును నడవలేదు. ఉదయమున నల్లశండాలుల్లికి. గొప్ప యూరేగింపు పొగింది. వేలకొలది ప్రజలు బయలుదేరిరి. యువ రాజు రాకను బహిష్కరింపుడు. గాంధీమహాత్మునకు జయము

మున్నగు లిఖితములుగల జెండాలు గోచరించినవి. జాతీయ పాఠశాలలు మూయబడెను. సహాయమును స్వకరించుచున్న పాఠశాలలలో 100 కి 10 మంది మాత్రమే పాఠశాలలకు వెలిరి. సాయంకాలము మిక్కిలి గొప్పబహిష్కార సభ జరిగినది. సుప్రసిద్ధ గీర్వాణ పండితు లగు పండిత శివస్వామి శాస్త్రిగారి రథ్యక్షుతే వహించిరి. కాశీశ్రేణిగారు, శ్రీమద్విశ్వేశ్వర శ్రేణి, ఆయంకితల నరసింహశర్మగారు దుపస్థనించిరి. భాగ్యతుల స్వచ్ఛంద్యకవిగారు పద్యములను కవివీరి యువ రాజుగారునును బహిష్కరింపవలెను. తిరిగి వెంటనే ఆంగ్ల వేళమునకు వెళుటకు యువరాజుగారిని శోచలేను. తక్షణ స్వగ్యాముని సంకలనెను అను తీర్మానము లామోడింపబడెను.

రాజమహేంద్రవరము

16 వ తేదీని గజనిల్లి రామచంద్రరావుగారి అధ్యక్షుత క్రింద సభ జరిగినది. 17 వ తేదీని జనశుభలసిన విధానమును గూర్చి రామచంద్రరావుగారును దాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యము గారును వివరములను తెలిపిరి. విద్యార్థులు, వకీళ్లు, వర్తకులు, ప్రభుత్వోద్యోగులను గూడ పనులకు పోగూడదు. అని వారు బోధించిరి. 17 వ తేదీని అన్ని దుకాణములును మూయబడెను. పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు బొంబేరు కే. వి. ఆర్. స్వామిగారి అభిమానము మ్యునిసిపల ఆఫీసును హైస్కూలును 20 ప్రాథమిక పాఠశాలలను మూయబడెను. ప్రభుత్వ కళాశాల విశేషలింగం పాఠశాల విద్యార్థులు 100 కి 80 వంతును ట్రెయినింగు కళాశాలవారు కొద్దిగాను మానివేసిరి. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సహాయ్యులెటులను స్వరాజ్యపతాక మును నల్ల జెండాలును ధరించి యూరేగింపు పొగించిరి. జాతీయ గీతములను పాడిరి. సాయంకాలము వాలు చాతులో బోధపాటి గాజ వింగంగారి అధ్యక్షత్వక్రింద గొప్పసభ జరిగినది. ఆజ్ఞాతొప్పజయమును బోధించుచు దాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు గంభీరపద్యమును నొసంగిరి. స్వ రాజ్యము లభించునకును యువరాజుగారికి స్వాతి నీయ గూడదను తీర్మానము నుపపాదిం చి రి. గా మా రా వు, నయ్యదుకల్లులు న నా మా ను సా నా యు, హ్యూ కే క శ్యా, కే. పి. ఆర్. స్వామి, తాతా రా, శ్రీ త వారం ముగి లాగా గ్రమవదించిరి. తీర్మాన మామోడింప బడెను. విశేషప్రార్థనాము జరిగినది. సభకు వచ్చినవారిందము ఖద్దరుబట్ట ధరించిరి. రైలుస్టేషను స్త్రీలుకు బోధకులవచ్చెను.

బోడనకర్నూరు

పూర్తిగా దుకాణములు మూయబడెను. మధ్యాహ్నము గొప్పసభ జరిగెను. చాలవంద ఖద్దరుబట్టలను ధరించుచున్నది. దుప్ర్యూరి వేంకటేశ్వరగారును చరిగించియు కరాచీతీర్మానమును గూర్చియు యువరాజుగారును బహిష్కారమును గూర్చియు ముచ్చటించిరి. ఆతీర్మానము లామోడింపబడెను.

సాలూరు

అన్ని వ్యాపారములును నిలిచిపోయెను. ప్రజలందరను దేవాలయములకును నసీదులకును వెళ్లి పూజలను ప్రార్థనలను గావించిరి. జాతీయగీతములను పాడుచు కొందువులను మహమ్మదీయులను ఊరేగింపు పొగించిరి. యువరాజుగారును బహిష్కార తీర్మాన మామోడింపబడెను.

బరంకెరం

ఆంధ్ర శిశ్న-శ కాశ్యాలయ సంఘములవారును భిలా శతువారును కట్టిపయత్నముల గావించిరి. అనేకభజనలో గొప్ప యూరేగింపు జరిగినది. దేవాలయములందును మసీదులందును పూజ-ను ప్రార్థనలను జరిగెను. కళాశాలవిద్యార్థుల వరు కెక్కసారిగా కళాశాలను విడిచి యూరేగింపును చేరిరి. సాయంకాలము రా ము లింగం పంతులుగారి అధ్యక్షుత క్రింద సభ జరిగినది. వీరు 15 ఏడు పాలు కళాశాలలో భుజితనుచు సేన నొసరించి అసహాయ్యమును నవలించిరి. యువరాజుగారును బహిష్కార తీర్మాన మామోడింపబడెను. రెండుగంటలసేపు విశేషప్రార్థనాము జరిగినది. జాతీయగీతములను పాడిరి.

కడప

సభసభ్యులు గాడిచర్ల మునిశర్మలైకురావు, కల్లూరు మునిశర్మలు, కన్నేగంటి నూర్వారాయణ గారు పట్టుట మానునరేరావుగారితో 18 వ తేదీని రాయచూటికి వెలిరి. మారి గోపాలకృష్ణశర్మగారును మరకొందరును పిగ్గలకు నవ్వలేక బట్టలను తీసికొని వెలిరి. వాయిదాటి గ్రామ సేవయందు మారకశర్మలైకురావు గారు మున్నగువారు బండి వింగగానే 144 వ కళ్లను ప్రకారము ఎట్టి సభలను కడపనుండల ములో 2 నెలలవరకు జరుప గూడదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును అడ్డుకట్టలు మారకశర్మలైకురావుగారి నందజేసిరి. 108 వ కళ్లను ప్రకారము పట్టుట మానునంత రావు, కన్నేగంటి నూర్వారాయణ, మారి గోపాల కృష్ణశర్మగారును పట్టుకొనిరి. అంతట చేరక ప్రజలకు వాడ స్వదేశీ దౌర్జన్యరాహిత్యముల గూర్చి యుత్సాహముతో బోధించిరి. సాయంకాలము కల్లూరు సుబ్బారాయలుగారికి మర నలుగురికి గూడ 144 ప్రకారము నోటీసు లియ్యబడెను.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందంతట, ముఖ్యప్రదేశముల నుండి ఉపవిశేషములు గావలసియున్నాడు. ఇట్టి నాణ్యమైన వస్తువులను ప్రాముఖ్యమియ్యబడి వలయును. ప్రతిభి. వలయును ఉపవిశేషములుగా నుండ వలయునని మనకు దెలిసిపోయిన వారు నిర్వహించ వలసిన పనుల దెలిపుచును.

సంపాదకులు, ఆంధ్రప్రతిభ, మదరాసు.

ఆంధ్ర ప్రతిభ

1921-వ సంవత్సరం నవంబరు నెల 19వ తేదీ

శనివారము

చీరాల

చీరాల మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యులను రద్దుచేయుటని,

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు రుపపాదించిన తీర్మానమును నిరాకరించి, మద్రాసు శాసనసభ నిర్ణయమును తనకార్యక్రమమును ముగించినది. చీరాల తీర్మానము, జస్టిసుపక్షమును మంత్రివర్గమును తీవ్రపరీక్షకు లొను జేసెను. ఆకరీక్షయందు, జస్టిసుపక్షము నిజరూపమును బయల్పరచెను. ప్రజాస్వామ్యోత్సాహముఖ్యమైన మినాక్షమున, ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రిగారి, నిర్ణయమును, వెల్లడి చేయుచును. మద్రాసు రాష్ట్రమున, తెల్ల అధికారవర్గమునకున్న కల్ల అధికారవర్గము ప్రజల స్వాతంత్ర్యమును భంగపరచుటలో ముందడుగు వైచుచున్నట్లు, తేటపడినది. అధికారవర్గములలో, బహుళాధికారవర్గమునకున్న దేశీయాధికారవర్గ మెక్కువగుచున్నందున అనుభవము దెలుపుచున్నది. సంస్కరణముల మూలమున, దేశమున గలిగిన జన్మింపు బకటికి కేసు అధికారవర్గములు చేరుట, యొక కారణము. మిగిలిన రాష్ట్రములకన్న మద్రాసునందీ కేసుకు, ప్రజల కష్టదశను ఇరు మడిపజేసినది. చీరాల ప్రజల యంగీకారము బడయకుండు మ్యూనిసిపాలిటీని వారీపై జూపించుట, మొదటికప్పు. ఆపివృత్తి, కొన్నింటిలందరును రాజనామానిచ్చి, ప్రజలు తామీ మ్యూనిసిపాలిటీని భరింపజాలమని పలుభంగుల మొరజెట్టినను విడిచిపెట్టినందున రెండవకప్పు. తమ మొరల వలన లాభము లేకపోగా, అధికారులకు తమ యభిప్రాయము ఇంకను స్పష్టముగ దెలియ వీలుగుటకును కేసు క మార్గముగానక కన్నులు చెల్లించక గ్రామస్వామ్యముచేసి ఒకవంక కారాగృహ బాధలను వేరొకవంక ఎండవేడిమి, వర్షములచే గలిగెడి క్రమకాలబాధలను అమిత మగు నోటిమిగొనడమిచ్చుచు, తమపట్టువలయం దిరుగుతయు చలించక ఆంధ్రదేశమునే గాక హిందూదేశము నంతను అశ్రద్ధవహించుట గావించిన చీరాల ప్రజల కష్టములను తుదకయినను బాప సమకట్టకుండుట మూడవకప్పు.

కలిపాలనా వ్యవహారములలో తప్పుల జేయవచ్చును. కొంతకాలము ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనుటకు ప్రాకులాడవచ్చును. కొంతకాలము నామదాన భేద మిచ్చి పాయముల కవలంబించి, ప్రజలను లొంగదీయుటకు పాలుపడవచ్చును. ఇవి యన్నియు అధికారవర్గము నామాన్యముగ నవలంబించెడి కథలు. కాని, ఏకద్ధతివలనను ప్రజల నిశ్చయమును మోల్చుటకు వీలులేనపుడు అధికార

వర్గములు తుదకు ప్రజేచ్ఛకు లొంగిపోవక తప్పవు. వంగదేశవిభజనమును స్థిరవిషయ మని అంగీకరించునందును హిందూదేశమునందును అధికారవర్గము ఎంతకాలము చాటివను లాభము లేకపోయెను. తుట్టుతుదకు స్థిరవిషయము అస్థిరవిషయమయ్యెను. వంగదేశవిభజనము రద్దయ్యెను. వంగదేశములు రెండును మరల కలసిపోయెను. మాన్దేసంస్కరణములు సయితము, త్వరలో లొంగిపోవక తప్పవయ్యెను. అవి మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణములకు చోటిచ్చెను. ప్రజల మహా సంకల్పముమూలమున మరల నివి స్వరాజ్యమునకు త్వరలో చోటియకమానవు. తెల్ల యధికారవర్గము ప్రజల స్వరాజ్యపుహక్కులను త్వరలో నంగీకరింపకపోవదు. ప్రజేచ్ఛను నిరోధించుట కొక పరిమితి యుండును. నిరంకుశత్వము కొంత దూరము చనుగలుగునుగాని, ఆపివృత్తి ప్రజాభీష్టము ననుసరించి పరిపెట్టకొనును. అంతయుగాని తెనువరకు విగించుటకు, రాజవీరచతురీ లగు అధికారు లీకాలమున బూతుకొనరు. అటుల బూతుకొనుటకు, బ్రహ్మచర్యస్థితు లంగీకరింపవు. నాగరికప్రపంచమును జూచి, వారు వెనుదీసెదరు. మద్రాసునందలి దేశీయాధికారవర్గ ములుగాదు. సామాన్యాధికారవర్గ లక్షణములను వీరు చాలవరకు గ్రహించిరి. కాని, వ్యవహారము తమనకముదాటిపోవుచున్నపుడయినను పర్దుకొనిపోయెడి అధికారవర్గపు పల్లక్షణము వీరికి కట్టుబడదయ్యెను.

ప్రజేచ్ఛను తా మేమాత్రము కదిలించజాలమని తెలిసినపుడయినను, తలయెగ్గిచునేడి నేర్పుచు వీరు చూప జాలకపోయిరి. దేశీయాధికారవర్గమునందే ప్రజలభారము నతిశయింపజేసెను. చీరాలను మ్యూనిసిపాలిటీని జేసినందువలన, సంస్కరణమునకు గలిగెడి క్రమ్యాతి ఏమాత్రముండదు. ప్రజలను వేధించినందులకు మాత్రము, దేశమందంతటను ఖ్యాతి గలిగినది. స్థానిక సమస్యయగు చీరాల వ్యవహారము రాష్ట్రీయ సమస్య యగుటయే గాక, అఖిలభారతీయసమస్య కూడ నయ్యెను. ఆసీతుహింసాచల పర్యంతము, చీరాలనామము సుప్రసిద్ధమయ్యెను. మంత్రులు సామాన్యరాజనీతి గలవారయినచో, ఎంతకాలము క్రిందటనో నీ విషయమున కనవసరప్రాముఖ్యము లేకుండ మ్యూనిసిపాలిటీని రద్దుజేసికొనుట జడివారు. గతించిన దేమో గతించినది. చేజిక్కిన యవకాశమునయినను వీరేల గైకొనలేదు? చీరాల తీర్మానము ఇదివరకు రెండుమార్లు శాసనసభలో చచ్చుకు రావలసియుండియు, రాష్ట్రము గలుగక పోయెను. ఈమారు అట్టి అవకాశము తటస్థింపక వెనుకజేసిన తప్పులను సవరించికొని, నూతనాధ్యాయమును మొదలిడిన మేలని గ్రహించక, దీని నొకపక్షప్రశ్నగ యోచించి మంత్రులు వారి పక్షమువారును ఒకరికన్న నొకరు ముందు బడి ప్రజాస్వాతంత్ర్యనిరోధమునకు గడంగిరి. ప్రాతే మితవాదపక్షమువారుమాత్రము ప్రజలపై నను దేశముపై నను తమ కింకను యభిమానము గలదని తెలుపగలిగిరి. జస్టిసుపక్షము నైతికముగ పూర్తియగు నవకాశము గాంచినది. ప్రస్తుత సంస్కరణముల స్వభావము మూలమునను, దేశ పరిస్థితుల మూలమునను, అది ఇంకను అధికార పక్షవిషయం నున్నది గాని దేశమునగల ప్రజలకుబడిచేగాదని, ఋజువయినది. జస్టిసు పక్షముగాకున్న సంస్కరణములు మరికొంతకాలము, కొనసాగెడి వేమో కాని, ఇపుడుమాత్రము స్వరాజ్యసిద్ధి అతిత్వరితముగ దేశమున గలుగుటకు మార్గ మేర్పడినది.

మద్రాసు శాసనసభలో చీరాల తీర్మాన మోడిపోయినందులకు, విచారించ నవసరములేదు. ఈఫలితమును దైవసంఘటనముగ భావించి, ప్రజలు సంతసమును వెల్లడింపవచ్చును. చీరాలను స్వ స్వరాజ్యసమస్య యయినది. చీరాలకు స్వరాజ్యము చేకూరినది హిందూదేశమునకు చేకూరుట కేతకాలమోకట్టదు. ప్రజలదృష్టైకమత్యమునకు చీరాల తీర్మానఫలితముగ ప్రోద్బలము గలుగు ననుటకు సందియములేదు. తీర్మాన మోడిపోయినందుచే, చీరాల ప్రజలు లొంగిపోవరు. బాధాభవము వారికి అమృతప్రాయమయినది. కష్ట సహిష్టుత వారికి సర్వసామాన్యమయినది. ప్రకృతి వలన కలిగెడి కష్టములుగాని, అధికారుల మూలమున కలిగెడి కష్టములుగాని, వారి నిశ్చయమును చలించజేయజాలవు. దేశమునకు స్వ రాజ్యసిద్ధి గలుగునపుడే తమ కష్టములును తీరు నని వారు దృఢ నిశ్చయమై యుండుటకు శాసనసభాకార్యక్రమము వారికి తోడ్పడును. వారిని చెంపాలలకు బంపినపుడుగాని, వారినాయకు లగు గోపాలకృష్ణుని రెండుమార్లు శిక్షించినపుడు గాని అధైర్యము చెందని ప్రజ లికమీద, అధైర్యము చెందెదరనుట భ్రమ. తీర్మానోపపాదకు లగు వెంకటరమణయ్యగారు చీరాల మ్యూనిసిపాలిటీ సభ్యులను వెంటనే రద్దుజేయవలసిన ఆవశ్యకతను శాసనసభ్యులకు తేటపరిచిరి. సహాయ నిరాకరణోద్యమము పొడసూపకముండే, చీరాల సమస్య యుడయించి యుండెను. ఆ సంగతిని జస్టిసుపక్షమువారు కాదనజాలక పోయిరి. చీరాల ప్రజలను ప్రత్యేకముగ శిక్షించుటకు, వీరేమి కారణము గనుబడినచో నూడవచ్చును. చీరాల విషయమును గూర్చి వ్యతిరేకపక్షమువా రొక్కరును తిన్నగ చచ్చింకజాలకపోయిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమమును దూషించుటతో మాత్రము ప్రొద్దుబుద్ధిరి.

ప్రజల ఆందోళనకు లొంగిన యెడల ముప్పు వాటిల్లు నని రా. బ. టి. బాలాజీరావు నాయుడుగారి భయము. ప్రజలఆందోళనకు క్రభుత్వము భయపడకూడదని, దేవరాజుల నాయుడుగారు దెలిపిరి. స్వరాజ్యము వచ్చిన చీరాలకు ముందుగ వచ్చునని ప్రజలు నమ్ముచున్నందులకు డాక్టరు నరేశ మొదలియారుగారు అభిక్షేపించి గాని, వారిచర్యవలన ఆనమ్మకము మరింత బలపడుటకు సందియము లేదు. సహాయనిరాకరణ వాదుల ప్రోద్బలమువలన నీ యాందోళనము బలపడెనని జస్టిసుపక్షమువా రొకరివెంట నొకరు పాట బాడిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమము జనింపకముండే చీరాలసమస్య గలదని స్పష్టమయినను, వీరు సహాయనిరాకరణమే చీరాలసమస్యకు కారణమని భ్రమపెట్టుచుండిరి. చీరాల ప్రజలు కోరునదేమి? మ్యూనిసిపాలిటీసభ్యులను రద్దుజేయుట వారు కోరుచుండిరి. ఈ సంగతిని సుంత్రికి విన్నవించుకొనిరి. తీర్మానములను గావించిరి. శాసనసభ్యులకు సంగతిని తెలియజరచిరి. మార్గ మేదియు గనుబడవపుడు గ్రామమును సయితము త్యజించి అన్ని బాధలను అనుభవించిరి. ఏకష్టమయినను తొలగుటకు సహాయనిరాకరణకద్ధతిని తుట్టుతుద కవలంబించుట సర్వ సామాన్యము. అంతియగాని, సహాయనిరాకరణకద్ధతి, ప్రజలకు గల కష్టమునకు కారణము గానేరదు. సహాయనిరాకరణకద్ధతి నవలంబించిన మాత్రమున, ప్రజేచ్ఛను నిరాకరింపవలసినదేనా? ప్రజాభీష్టమును కనుగొని దాని ననుసరించుట మంత్రులధర్మమా, లేక సహాయనిరాకరణవాదులను శిక్షించుట వారి ధర్మమా? దేశములో నధికసంఖ్యాకులు సహాయ

నిరాకరణవాదు లయినపుడు, వారికి న్యాయము జరుగ కూడదని జస్టిసుకత్తుమువాది యభిప్రాయమా? ఇట్టిభర్తమును ప్రభుత్వమువారియ నను ఇంతవరకు సూచించియుండలేదు.

జస్టిసు కత్తుమువాది దెలిపిన వాదములబట్టి చీరాల వ్యవహారమునకు వారు తగిన కారణముల జూపజాలక నిహేయనిరాకరణోద్యమము సత్తముగ దెచ్చిపెట్టికొని, దానిని నిందించుటలో కాలము గడపిరిని తేలుచున్నది. స్వరిపాలనశాఖానుమతి సయితము వేలు హేతువున జూపజాలక, సహాయ నిరాకరణోద్యమము వలన ఈ యాందోళన బయలుదేరెనయ్యెను, శాసనసభ్యులు కొందరు భ్రమతో జిక్కికొనకన్న ఈ తీర్మానము ప్రతిపాదించ బడెడిది గాదులయు నుడివిరి. మిగిలిననుండు లిరువురును సన్నార మగు నిట్టివాదమునే గావించిరి. చీరాల ప్రజలలో సభిక్త సంఖ్యాకులు, బ్రాహ్మణేతరము. బ్రాహ్మణేతరుల తోనుమును జస్టిసు కత్తుమువా రెంతి చక్కగ కాపాడినో జూచిన, ప్రజాసామాన్యమునకు వారు ప్రాతినిధ్యము వహించిరను వాదము వ్యర్థమున గోచరింపగలదు ఎప్పటికీయినను ఈ భ్రమ తొలగిన గాని, నిజము బయలుపడదు. తొందరలోనే, ఈ సంగతిని బయల్పరిచినందులకు శాసనసభ వారికి చీరాల ప్రజలు కృతజ్ఞులగు నుండగలరు. చీరాల ప్రజలు తమ మోక్షమునకు ముగ్ధులైనందువై గాని శాసనసభ వైగాని ఆధారకడియుండలేదు. సత్య మెక్కడ కలదో, ధర్మమెక్కడ కలదో, జయ మెక్కడనే యుండునని వారికి విశ్వాసముగలదు. ధర్మమునకు త్వరిత విజయము గలుగజేయవలెను. దేశీయాధికారివర్గమువలన దేశమునకు ముక్తి గలుగనని, ప్రజలు శిశ్యునియలెను ప్రజలకు స్వపరిపాలనము లభించిగాని, తమ యభిప్రాయమునాగవని వారికి దెలియును. ప్రజేచ్ఛరు సోధించినకొలది యు స్వపరిపాలనమును త్వరిత బడయులకు ప్రజలెక్కువగ కృషినిలిపెదరు. చీరాల తీర్మాన ఫలితముగ, దేశమున నూనోత్సాహము జండునని తలపడెను సంస్కరణముల ప్రయోజన గాహిత్యము అద్దమువలె గుట్టును. శాసనసభల ప్రయోజనము, కరతలములక మగును. స్వరాజ్యోత్సాహము వెల్లి విరియును. సంస్కరణోద్యమము దేశమునందెట్టి యనుకూల వాతావరణము గలిగించినందులకు, చీరాల ప్రజలే గారి తదితరులగుడ శాసనసభలోని జస్టిసుకత్తుమువాది కృతజ్ఞులై యుండిగలరు.

గాంధీమహాత్ముడు: శాసనోల్లంఘనము

శాసనోల్లంఘనమునకు, అహింస ప్రాణము. అహింస కెట్టి ధంగము వాలెను డ జూయ బాధ్య శాసనముల నుల్లంఘించిడివారిపై నిలిది యుండును. ఈ బాధ్యతను తప్పించుకొన విలులేదు జనన మాన్య మింకాధితి నవలంబించుటక, వారిని సుశీక్షితుల గావించిగాని లాభముండదు ఎట్టి కోరికారణమున్నది, ప్రజలు హింసకు పాల్పడిన నీతి యుదయించవలెను. ఇందుకు గ్రామ ప్రజలు సుశీక్షితులై స్వపరిపాలనా సామర్థ్యము జూపుచున్నగాన, మనోనిగ్రహమును నిరపురణ జాలరు. బొంబాయిలో జరిగిన అల్లములు, ప్రజాసామాన్యము శాసనోల్లంఘనము నుపక్రమించినను నాశను భిన్నముచేసెనని గాంధీమహాత్ము డిప్పుడు దెలుపుచున్నాడు. దేశములో నోకరియాల అల్లరి జరుగదు డి నదియుకొని శాంతి ప్రబలించు లాభింపదని మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు కావున జనసామాన్యమును పశిమనందురుకొన

గలగువరకు, వారిని శాసనోల్లంఘనమునకు ప్రోత్సహించువచున్ననో లేదో వ్యాంకు కమిటీ వారు శ్రద్ధతో విచారించవలయునని తెలుపుచు, ప్రస్తుత మహాత్ముడు జనసామాన్యము శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు విలులేదని, మహాత్ముడు సూచించెను. ప్రజలలో సంపూర్ణముగ అహింసావాతావరణమును జనింప జేసిన గాని తా మికార్యక్రమమును నడుపజాలరుని, మహాత్ముడు దెలిపెను. బొంబాయి అల్లరులకుగాను ప్రతి సోమవారమును ఉపవాసమునకును ప్రార్థనకును వినియోగించుటకు ప్రాయశ్చిత్తార్థముగ మహాత్ముడు నిర్ణయించెను దేశమంతయు, శాస్త్రవ్యవహార తెల్లచోటు లేకుండుటకు భగవానుని నిరంతరము ధ్యానింపవలయును. భగవాను డనుగ్రహించకమానదు. ప్రతి ప్రదేశమునందును, ప్రజలలో గలిగిన నూతనోత్సాహము క్రమమార్గములగు బోధనలకు తగిన ఏర్పాటుల గావించవలయును. నిరాకరణోద్యమో బాటు, నిర్మాణోద్యమో పెంపొందుచుండిన గాని, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగదు. నిర్మాణోద్యమ ప్రజలలో బెరిగినకొలదియు శాస్త్రవ్యవహార కవకాశము దొలగిపోవును. ప్రజలు స్వీయ బాధ్యతను గ్రహించి కృషి సలుపుచో, ప్రజలజుందలి స్వరాజ్యము బహిర్గతమగును. ఇక్కార్యము జయప్రదముగ జరుగుటకు కల్లెలు మొదలు కట్టమువరకును తమక క్రింది వినియోగించవలెను. కల్లెలు బలపడిన మండలములును, మండలములు బలపడిన రాష్ట్రములును, రాష్ట్రములుబలపడిన దేశమును బలపడును. ఈసమయమున నాయకుల బాధ్యత విస్తారము. ప్రజలక్రియాశక్తిని వారు ప్రబోధించవలసియుండును. మహాత్ముని సంబోధనము నాలకించి, శాస్త్రవ్యవహారవాతావరణమును ప్రజలలో దెచ్చిపెట్టుటకు ఎల్లరును నడుముట్టుకొని పనిజేసిన ధర్మశాస్త్ర గాంధీగలగుచు. అది చేసారీ, స్వరాజ్యము చేహునలులనేభావింపవచ్చును.

మేనత్తకోడుకు

మేనత్త కోడుకిని చీరాల పేరాల మ్యునిసిపాలిటీ చుట్టునుగా నొక కుక్క నె కలరెడ్డి గాయుడుగాను హేతువాదము లేని గాంధీమహాత్ముడు చీరాల నైశ్చ్యకు మేనత్తకోడుకిని యెత్తిపోచుట యధికారుల భిన్నానమును వెల్లడి చేయుచున్నది. గాంధీమహాత్మునకును చీరాల పౌరులకును గల వైశ్యకులన బాధించు చీరాలసర్పమును గలుగ జేసినదల! బ్రాహ్మణేతర సంఘమునకు తాను మేనత్తకోడుకని భ్రమ, దేశీనాయకుగాను ధర్మాత్ముడైన గాంధీమహాత్మున కిట్టిదోహదోకణను జేయు సహజము. ఈ వివాదాస్పయము గాంధీమహాత్ముని కారవమునకు భంగమును గలుగజేయుచున్న గాని నాయకుగారి యధికారాధిమానమును మాత్రము వెల్లడి చేయుచున్నది

ముత్యాలపేట హైస్కూలువాద్యయస్థము:— ఈసంఘసభ్యులు స్కూలులో 19-వ తేది కనిహం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు ఓ.సి.కావలెనెట్టిగారి యాజమాన్యమున రావుసాహెబు పి. సంబంధ మొదల్యులుగాను తమిళమున వ్రాసిన, తుప్పనల్లినిన్ని, 20-వ తేది ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు యం. వెంటిసుబ్బారావుగారి యాజమాన్యమున, పి.వి. నరసింహారావు నాయకుగాను వ్రాసినవజీమాల వాటకమును తెలుగుననున్న ప్రదర్శించెదరు.

చెంగల్వరాయ నాయకరు ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాల:— ఈవైద్యశాలలో అక్టోబరు మాసములో రోజుకు 28 మందిగులు చికిత్సచేయబడి ఒక్కొక్క రోగికి రోజుకు 9.5 దమ్ముడిని భర్తామన. 23-వ తేది 482 మంది రోగులు చికిత్స చేయబడిరి.

యువరాజుగారికి స్వాగతి సంకేతములు

మదరాసు మితవాదసంఘము
మదరాసు మితవాదసంఘమువారు విశయభాగ్యముగ పరిపూర్ణగాభిక్షితో వేల్పు యువరాజుగారికి స్వాగతము నిచ్చుచున్నాడు.— 2. బ. నా.వింద రాఘవయ్యరు.

పంగదేశపు గవర్నరు
పంగదేశము పత్తుమున మీకు స్వాగతమిచ్చుచున్నాను. చున్నాను. మీరెప్పుడు కలకత్తానగరమునకు వచ్చెదలో యని మేము అశ్యుత్సాహముతో నెదురుచూచుచున్నాము. (గవర్నరు యువరాజుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. పంగదేశము పత్తుమున మీరు ప.పి.న స్వాగతము పంగదేశమున కనేకకందములు. కలకత్తాకు స్వీలో రావలయునని నేను కూడ ఉత్సాహవంతుడనై యున్నాను.

పంజాబు గవర్నరు.
పంజాబు స్వదేశ సంస్థానాధిపతుల తరఫునను ప్రజల పత్తుమున నేను మీకు హృదయపూర్వకస్వాగతము నిచ్చుచున్నాను. (గవర్నరు)

యువరాజుగారి ప్రత్యుత్తరము:— పంజాబు ప్రభువులు, ప్రజలపత్తుమున మీరు పంపిన స్వాగతసంకేతమునక నేకకందములు. నేను మీరాత్మమును త్వరిత షేరకలయునని ఉత్సాహవంతుడనై యున్నాను అని వారికి చెప్పవలసి. డి.ఎ.వర్మయ్యయువరాజు సంయుక్త రాష్ట్రముల గవర్నరు.

భారతభూమియందు మీరగునెట్లు పవిత్రతరుణము నందు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు, స్వదేశ రాజులు ప్రజలు చేరి మీకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము నిచ్చుచున్నాను.

యువరాజుగారి ప్రత్యుత్తరము:— సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము, ప్రభువులు, ప్రజల పత్తుమున మీరు పంపిన స్వాగతసంకేతమున కనేక కందములు. మీరాష్ట్రమునకు త్వరిత షేరకలను.

బొంబాయిలో వేల్పు యువరాజుగారి కార్తిక నమము.

బొంబాయి, నవంబరు 19:— నిన్న పర్యవసాము 1 1/2 గంటలకు ప్రభుత్వధనమునందు వేల్పుయువరాజుగాను స్వదేశ సంస్థానాధిపతులకు స దర్శన మొనర్చి సంతోషంతో యువరాజుగాను ప్రత్యేకము కొంచెముసేపు ముచ్చటించిరి. రాజు భూమికి కొంతయందలి రాజకుమారులంతట యువరాజుగారిని జూచిరి. అటుపిమ్మట యువరాజుగాను దర్శనభవనమునకేగి, అప్పుడు మరికొందరు జమిందారులును, భూమిలను సందించిరి. ఇప్పటికార్యము ముగియగానే, యువరాజుగాను విల్లింగ్డోన్ దానమజమునకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. సమానాధ్యక్షుడు గవర్నరు ప్రభువుకొంగ్రెస్సాహక సంఘ సభ్యులను యువరాజుకు జూపెట్టెను. పోగోఅటను జూచుచు యువరాజుగారచ్చట ఒకగంట వేపుండిరి బొంబాయిపురపాలకు స.భాధ్యక్షుడు సర్. ఎన్నాకో దానిమగాను యువరాజుగారికి సర్. డి.కో.ఎ.మెహతా ఉద్యానవనములందు విందుచేసిరి. 300 మంది ఆతిథ్యము విందువార గించుట కయడెంచిరి. రాత్రి ప్రభుత్వయంధిరమునందు రాజ్యనాట్యము జరిగెను. సంగరాత్రి కాగానే, యువరాజుగాను ప్రత్యేక కంయలులో పూనాకు బయలుదేరి వెళ్లిరి.

బర్మాసంస్కరణములు - వైటు విచారణసంఘము

రంగూను, నవంబరు 18:—బుధవారమునాకు 11 మంది సాక్షులు వైటుగారి సంస్కరణముల సంఘములెదుట సాక్ష్య మిచ్చిరి. సాక్ష్యమిచ్చగాదని బోధించు నుద్దేశముతో కొందరు స్త్రీలు ఊరేగింపుచేయుచు వెళ్లినగా, పోలీసువారు వారిని అడ్డగించిరి.

తాటిపర్తి

మంత్రిగారికి స్వాగతమిచ్చుకొదరు
18 వ నవంబరు సాయంత్రం ౪ గంటలకు యీ గ్రామమునిడిపక్ సంఘమువారి ఆసనసమావేశములో గౌరవ నీయులగు రామారాయనింగారు 2౧ వ తారీఖున అంతర్రుండునకు వచ్చిపప్పుకు స్వాగతప్రసాదము సమర్పించు విషయమె చర్చించుటకుమాడెను. వైస్చేక్కును శ్రీ. వెం. వెం. లక్ష్మీ కాంధారావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ౧౭. ౧౭. ౧౭ గంటల సభ్యులు హాజరైరి. తాము మంత్రిగారికి యేలాటిస్వాగ మును యదుదయకొనలేదను తీర్మానమును యేకగ్రనముగావించిరి. (ఒకవిలేఖరియండి).

మదరాసు శాసనసభ

చీరాల మునిసిపాలిటీ తీర్మానమును నిరాకరించుట

ముగ్గురు మంత్రుల ప్రత్యుత్తరములు

పి. శివరావుగారు:—కాన్వెనియన్స్ కమిషన్ వారి ఆజ్ఞను బట్టి, ప్రజల కష్టములను మునిసిపాలిటీ వారి భుజములమీద పెట్టుట ప్రభుత్వమువారికి వ్యాయమానము.

కా. రామారాయణంగారు:—వారు ప్రభుత్వమువారి కన్నదు మోహములను బంపినారో శివరావుగారు చెప్పాలరా? శివరావుగారు:—అది నేను చెప్పజాలను.

జి. వందనంగారు:—ఆమిషన్ ఎవ్వరు? శివరావుగారు:—థామసు గారు.

కా. రామారాయణంగారు:—అతి దెబ్బపట్టు వోటు నిచ్చును?

శివరావుగారు:—ఈ విషయమును మంత్రిగారికి బాగుగా తెలిసియుండవలయును. ప్రభుత్వము వారు ఒక పురపాలక సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయుచున్నది.

జి. వందనంగారు:—నేను చీరాలకు సమావేశములో నివసింపమందు వాడను. ప్రజలకు స్వయం నిర్వహణకారి మునిచ్చి తీరవలయునుగాని అట్టి అధికారము నియోజకముందు, ప్రజల ప్రజ్ఞావిశేషములను గురించి విచారించుట యుక్తము.

ఎ. టి. పాపయ్యగారు:—తమకు 40 ఏండ్లుగా చీరాల గ్రామము తెలుసుననియు, పల్లెలు చాల సొంపుగా నుండుననియు, చెప్పిరి.

కా. పి. రామారాయణంగారు:—ప్రభుత్వమువారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

“ఈ తీర్మానము చక్కన వచ్చినదని నాకుచాల సంతోషము నున్నది. ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును నేను సభ్యులకు తెలిపెదను. ఇటీవల కొంత కాలమునుండి చీరాలలోను, గుంటూరు జిల్లా యందు దండెను సహాయ నిరాకరణావలంబులు చాలవలభి చేయసాగిరి; చీరాల పురపాలక సంఘమును గురించి కొంత ఆందోళనమును చేయసాగిరి.

ఒకరు జిల్లాబోర్డు కన్వెన్షన్లు, మరొకరు తాలూకాబోర్డు కన్వెన్షన్లు. గుంటూరునుండలములోను, వేయేల, రాజధానియందుండలము చీరాల చాల ప్రసిద్ధి కెక్కిన స్థలము. నేటివ్యాపార మచ్చట చాల విశేషము. వ్యాపారమెక్కువ. బాపట్ల పార్కురు పట్టణములకున్న చీరాలలో జనసంఖ్య తక్కువగాదు. బాపట్ల జనసంఖ్య 10 వేల చిల్లర. పామ్మూరు జనసంఖ్య 8 వేల చిల్లర. చీరాల జనసంఖ్య 15 వేల చిల్లర. జనాభా తక్కువగా ఉండవలయును.

ఈ ప్రజల కంటికి కాగ్ర గ్రామ నిధినుండి కొంత సహాయము చేయుచున్నారు. వారు పడే కట్టములకు వీరు చేయుచున్న యము ఏమాత్రము? ఇటీవలికి ప్రభుత్వమువారు బాక్సులు కాబాలరు, ఇల్లు దేశత్యాగము చేయవలసినదని ఏకీకృతించిన వారే ప్రధానకారకులు.

చీరాలకు మునిసిపాలిటీ యుండవలయును. మనస్సు 1914 వ సంవత్సరములో ఆంధ్రులకు. ఆ సంవత్సరము చీరాలలో వేరు బాధ్యము అత్యధికముగా ప్రారంభించి థామసుగారు చుట్టుపట్టణములను వ్యాపించిన వారగునని చీరాలకు మునిసిపాలిటీగా మార్చవలసినదని డిప్యూటీ కమిషనరుగారు శిఫారుసు చేసిరి. ప్రభుత్వమువారు గంటట జిల్లాబోర్డులో నాలుగుచించి చీరాల పౌరులు మునిసిపాలిటీని ఆశీర్వదించెదగాన, మునిసిపాలిటీని బెట్టుటకు తరుణ మాన్యుము కాలేదని తీర్మానించిరి.

ఇటీవలి థామసుగారు చేసిన డిప్యూటీ కమిషనరు ప్రభుత్వోద్యోగియును. అటుపిమ్మట యూనియన్ సంఘాధ్యక్షుడు వారిగాను మునుకు మునిసిపాలిటీ గవలయునని కోరెను. ఈ ఉపపాదనను గురించి తాలూకాబోర్డులో చర్చ జరిగెను. చీరాలకు మునిసిపాలిటీ ఉండవలయునని వారు మార్చిరి. అంతకు పూర్వము వారిపురుషులకు మునిసిపాలిటీ అక్కరలేదనుచున్న వర్తకులు గూడ తమ ఆభిప్రాయములను మార్చివేసిరి. జిల్లాబోర్డువారు కూడ చీరాలకు మునిసిపాలిటీ యుండవలసినట్లు తీర్మానించిరి.

యము నిరసయోగము, దేవుడు మీకు అన్నిటిని ఇచ్చి వాడు. భూముని కష్టగానే మీకు కొంచెము నేపులోపల మంచి తీర్పు మిచ్చుట నై నా బోధకు ను గాన కొరాయిలక్కరి లేదు అని సహాయ నిరాకరణావలంబులు ప్రజలకు బోధించిరి. వీరి బోధలట్లుండగ, మునిసిపాలిటీ తత్వము గావలయునని కొందరు ప్రజలు కోరుచుండిగాని వాటిట్లు బహిరంగముగా బలబరుటకు సాహసించవలెనని.

నే నీవని లోకంగానే, నేను స్వయముగ చీరాలకు బయలుదేరి వెళ్లి మాతన చట్టము ప్రకారము మునిసిపాలిటీ యుండటం లాభకరమని వారికి విశేషకరించితిని. ఈ నూతన చట్టము ప్రకారము యూనియన్ కంటే మునిసిపాలిటీయే మేలని నేను బోధించితిని. యూనియన్ జిల్లాబోర్డులో బడి నుండ వలయును. జిల్లా బోర్డుకు నేనకవృత్తి చేయుచుండ వలయును, మునిసిపాలిటీ స్థానిక స్వపరిపాలన మనుభవించెడు ప్రత్యేకంగాము. మునిసిపాలిటీయొక్క స్థానిక ఆవసరములను బట్టి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటుల నిచ్చుచుండును; యూనియన్లకు ఇట్టి గ్రాంటుల నియ్యరు.

అటులనువారే మునిసిపాలు ప్రభుత్వపరిపాలన నిలిచిపోయేట్లుండగా, ప్రభుత్వమువారు ఒక అధ్యక్షుని తీరముమీద నియమించిరి. అచ్చటి నర్తకులు సహాయనిరాకరణావలంబులుచేరి ప్రకృతిపరిస్థితులను దెచ్చివేట్టిరి. దేశత్యాగము చేయవలసినదని వారు ప్రజలకు బోధించిరి. పురమును నదలిపెట్టిన పిమ్మట వీరందరు వృత్తి నన్ను చెల్లించకుండ తప్పించుకొనిరి. నిరుపేదలకు కాంగ్రెసు నిధినుండి సహాయము చేసెదమని సహాయనిరాకరణావలంబులు వాగ్దానము చేసిరి. వీరికి కాంగ్రెస్ నుండి ద్రవ్యము పుష్కలముగా నియ్యబడుచున్నదని నాకు తెలియుచున్నది.

మునిసిపాలిటీని స్థాపించుటగాదు, రద్దు చేయుటయే ఇప్పుటి ప్రధానమస్య. దీనిని రద్దు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించవలయునా, ప్రజలు ప్రయత్నించవలయునా? శేషం మునిసిపాలిటీని గురించి కొందరు సభ్యులు ప్రస్తావించిరి. శేషం పౌరులు తమకు మునిసిపాలిటీ అనవసరమని యుజుజువుపజచిరి. మునగుకొట్ట నచ్చట పెట్టెదనని తలచి, ప్రభుత్వమువారు శేషం మునిసిపాలిటీని స్థాపించిరి. మునగుకొట్ట అచ్చటికి మార్చబడలేదు. మునిసిపాలిటీకింద ఎక్కువ పన్నులను చెల్లించవలసియుండునని ఇంకొక ఆక్షేపణ గలదు.

అంతట సభ్యులు ఫలహారములకు లేచి వెళ్లిరి. ఫలహారానంతరము చీరాల గ్రామస్థులు మొండివారు అని కొందరు చెప్పిరి. మంత్రి వారికి మొండిగా నుండవలసినదని పాపయ్యగారు కోరు

చున్నారని వాదించుచున్నది. ప్రభుత్వము వారిచే నియమించబడిన అధ్యక్షుడు కొంచెము ఎక్కువ పన్నులను విధించుచున్నాడు. మునిసిపాలిటీ ప్రజల కిష్టము లేనప్పుడు దానిని తీసివేయకుండా పెనుగులాడుట న్యాయము కాదు. ప్రజల కిష్టముతో సహకారము గలిగి పనిచేయనియెడల, మునిసిపాలిటీ విజయము గాంచుటకు సాధ్యపడదు. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు ప్రతినిధుల పురపాలకసభను అచ్చట పెట్టుట కిష్టము వీలందునా? 1922 లో వీలుండునా? ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు పురపాలకసభ ఉండుటకు వీలులేదుగాన దానినితీసివేసి, ప్రాంతీయనియమము స్థాపించుటయే మత్తమార్గమని నాకు తోచుచున్నది. అని దివానుబహదూరు మోర్లే రామచంద్రరావుగారు చెప్పిరి.

కా. రావుబహదూరు. ఎ. పి. పార్థోగారు (విద్యాంగ మంత్రి) ఇట్లు పర్యసించిరి:—రామచంద్రరావుగారు ముందుగానున్న కష్టములను గమనించుచుగాని లేనికష్టములను నిర్మించెదరు. త్వరితగతినే ఈ మునిసిపాలిటీని తిరిగి స్థాపించుటకు వీలగునని నే నుద్దేశించుటకు కారణములు లేవని అతడు చెప్పెను. నా ఆశకు కారణములు లేకపోలేదు. మూడుమాసముల క్రిందట చీరాలవాస్తవ్యులు ముగ్గురు ఒకబాపట్ల న్యాయవాదిని వెంట పెట్టుకొని ఈవిషయమై నన్ను సందర్శించిరి. వారిలో నొకరు వె.కె.టెక్లయ్యగారు, ఇంకొకరు డి.బి.కూరు గోపాలకృష్ణయ్యగారు. అప్పుడు రామలింగం కెట్టిగారు నాతోగూడ నుండిరి. వారు చెప్పినవిషయములను నేను వ్రాసికొంటిని. పన్నులు విశేషమని ప్రజలు మొగ్గపెట్టుటలేదని మేమిరువురము తీర్మానించుకొంటిమి. పురపాలకసంఘాధ్యక్షునిగురించి వారు కొంత ఆక్షేపించిరి. ఈగోపాల కృష్ణయ్యగారు రిసంపన్నములు యూనియన్ సంఘాధ్యక్షులుగా నుండిరి. అటువారిపోదగుటలకులు వైఖ్యులందరు గోపాలకృష్ణయ్యగారికి సహాయము చేయుదు, యూనియన్ ప్రభుత్వమును బరువుపెట్టెడిది. అటువీధు కరసనాణులు కంపెనీ ఏజంటుగా నున్న బయటివానిని తెచ్చి అధ్యక్షునిగా పెట్టగా, వైఖ్యుల కారణము 1917 ను. ఆ తరువాత రెండు కక్ష లేర్పడినవి. వైఖ్యుల పార్టీ 2. కిరసనాణుల ఏజంటు పార్టీ వారి ప్రాతినిధ్య తునిపురపాలక సంఘాధ్యక్షునిగా నియమించినయెడల పురపాలకసంఘసభను జరుపగలవని ఆకోవట్లు నాతో చెప్పిరి. కాబట్టి ఈకక్షలకు మూల కారణ మిదియని సభ్యులు గ్రహించవలయును. పన్నులభారము విశేష మొందువలన ప్రజల కిష్టములేయట లేదని బుజువుపడుచున్నది. మునిసిపాలిటీకి పట్టణము లగిడి కాదని ప్రజల భిక్షప్రాయపాటలేదు. డి.బి.కూరు గోపాలకృష్ణయ్యగారిని పురపాలకసంఘాధ్యక్షునిగా లేనినయెడల, ఆకోవట్లు పురపాలకసంఘపరిపాలనను జరుపుటకు కేడుగూడ సంసిద్ధులై యున్నారు. బంధువులతో పూర్వము కలరా, మహామతికము జాడ్యములు ప్రజలను విపరీతముగ పీడించుచుండెను. వ్యాధులచేత తలకు ప్రతిసంవత్సరము లినిచ్చుటకు, పొంగిలెను పెట్టుటకు బంధువుల ప్రజలను విశేషముగ ద్రోవమును నెలవు పెట్టుచుండిరి. మే నుండి యీతకనీటిరగతిని ప్రవేశపెట్టితిమి. సగముతయ నాశనమగునని ప్రజలు సభలనుచేసి, తీర్మానములను గావించి, ప్రభుత్వము వారికి రాయబారములను బంపిరి. వారి ఆసమ్మతిని ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టలేదు. ఇప్పుడు 12 ఏండ్లుగ మాపురమం దావ్యాధులు లేనేలేవు. ప్రజలు సుఖముగ నున్నారు. అ సమృద్ధి గనుబడినవారే ఇప్పుడు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులై, సంతోషముతో కొలాయిపన్నును చెల్లించుచున్నారు.

శ్రీమూర్తి యన్. శ్రీనివాసయ్యగారిట్లు పలికిరి. నిర్మాణమునై, ఇసుక మైదానమును బోలిన ఈనగరమును చుట్టుకు నేను స్వయముగ వెళ్లియుంటిని. ప్రజల కిష్టములను నేను గమనించగలిగితిని. సహాయనిరాకరణాలను సహకారవాదులతో అనువిషయ మట్లుండ, ప్రజలు స్వచ్ఛందములు, స్వాతంత్ర్యవ్యర్థుల మహనీయులని నాకు దోచెను. ప్రకృతితరుణమున పురపాలకసంఘములందేమి, స్థానికసంఘములందేమి, శాసనసభలందేమి రాజకీయవ్యవహారములు బ్రవేశించకుండా నాపుటకు వీలుగాదు. ప్రజలు మునిసిపాలిటీని నిరాకరించుటకు సహాయ నిరాకరణము కారణమాయ ను ప్రధాన సమస్యను మనము పరిష్కరించవలయును. సహాయనిరాకరణాధ్యక్షులను తేజముతో ప్రారంభించుటకు ముందే, వీరు మునిసిపాలిటీ తరుకక్రమలే దనుచుండిరి. మునిసిపాలిటీని రద్దుచేయుచుటకు వారు నిరాకరణములను ప్రయత్నించిరి. దేశమా నిర్మాణమున. భాగ్యగనున్నది. ప్రజల డిరిబుటుల రాటాకు పాకలలో కాపురమి. ఈ వింతను బాడగానే, నేనాధ్యక్షులగుండ వెనెని. గర్భభ్రతులు కూడ పుమును త్యజించి బయట నివసించుచున్నారు. వారికి నిజముగా కొన్ని కష్టములు అన్నవనట సుప్రము. వారు

నాదగ్గరకు ఇతర సభ్యుల వద్దకు అరుడెంచి తనకేమైన సహాయము చేయగలనెలనదని కోరిరి. యూనియన్ తరుకు వారునని వారు చెప్పిరి.

యూనియన్ కావలయు సహాయ, శాసనసభ సభ్యుల సహాయ ముపేక్షించువారు సహాయనిరాకరణాలంబులూ? ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుటకు స్థానిక స్వపరిపాలనాంగ పరిశీలిక ఒకమంది అవకాశము గలిగినది. స్థానిక స్వపరిపాలనాంగ పరిశీలిక మేమిచేసింది? ఈసమస్య నెట్లు పరిష్కరించినది. ఈమర్రి అవలంబించిన పద్ధతయందు ప్రాథమిక న్యాయము గూడ లేదు.

ఈచిరాలప్రజలు వేరే రాజకీయవ్యవహారములను సంబంధించిన వారు. వారిమొల నాలకింద రాదని మర్రి తీర్మానించినట్లు న్నది. వారు సహాయనిరాకరణాలంబులు. మనము వారి ప్రాథమిక కిష్టముగనుడము. మర్రిగారి సిద్ధాంతము ఇదియెవరో, ప్రజాప్రభుత్వపద్ధతికి ఇది నూతన సిద్ధాంత మని నేను చెప్పవలసి యున్నది. ప్రజలవాంఛలేప్రధానము. ఈ ప్రజలనాయకుడు దగ్గర గోపాలకృష్ణయ్యగారు కొన్ని వాగ్ములుగ కృష్ణాశక్తి స్థాపించుచు నివసించుచున్నను, ప్రజల పట్టుదల కిది పోలేదు. వారల లించిన పద్ధతి సహాయనిరాకరణమునను దగ్గర ఒక పు. అట్లు మునిసిపాలిటీ గలదా? లేదు. పురపాలకసంఘము లేదు. దేశము పుచ్చుకొనెను సంఘాధ్యక్షుడు మాత్రము లడు. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన పురపాలకసంఘము లేనప్పుడు, ముడల పురపాలకసంఘములందల మచ్చట అనుమతించునా? పురపాలకసంఘము లేనప్పుడు, పురపాలకసంఘాధ్యక్షు డె.దుకు? శాసనసభ సభ్యులకు ప్రజాప్రభుత్వము సరిగా నర్థమయ్యట్లు తోచదు. అచ్చటి ప్రజలబాధలు నిజమైవి. త్యజమైవి. విపరీతమైనవి. సహాయనిరాకరణమును గూర్చుమాపలయు నన్న, సహాయనిరాకరణ పురపాలకములను చంపవలయును. అనగా ప్రజలసంతృప్తి కరణములు లేకుండ చేయవలయును.

ఆ మండల ప్రతినిధులు ఎతిరాజులు నాయకుగారు మహామర్రి మున్సి అబ్దుల్ రహిమాను సాహెబుగారి అభిప్రాయములే ప్రాముఖ్యత గలవి అనియు, ఉపపాదకుడు కోయంబత్తూరు ప్రతినిధి అనియు, గుంటూరు నేను అతిని తొందర పెట్టనియు, శ్రీమూర్తి యన్. శ్రీనివాసయ్యగారి బోంట్లు అచ్చటికి వెళ్లి వారికి రు 1000 ల ధ్యముచేసి, దుర్బోధచేయుటవలన ఆ ప్రజలందరు దేశత్యాగము చేసిరి అనియు, పురపాలకసంఘ సభ్యుల వాక్కు ఈ పావులు కొందరు కేడ మున్నగునవి వేసి, వారిపేళ్లను అట్టల మీద వ్రాసి, గాడిదల మెడకు తగిలించి, పురపాలక గుండ డికించి, వారి అమానవతనందులన పురపాలక సంఘ సభ్యులు రాజనామాల నియ్యవలసినచ్చె ననియు 2. లేనికాచలం కెట్టి గారు చెప్పి, ఒక చిన్న కథను చెప్పిరి. ఒక క్రామములో నొక నిని మీకు వైద్యుడున్నాడా యని యడుగగా మేము సహజముగా పుట్టి, సహజముగా పెరిగి, సహజముగా చనిపోయెదము గాన మాకు వైద్యుడెందుకు అని అతడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. చీరాలలో ఈ “సహజ” పద్ధతిని మన మవలంబించరాదు. 1919 వ సంవత్సరము మందు సహాయనిరాకరణము లేకున్నను, ఆ ఉద్యమమే సాత్వికనిగోధము, కత్తెప్రాయము మేల్గుచు నలిగియుండెను. ఈ ఉద్యమములు గెండును అక్షరభేదమునందు ప్రబలించెను.

వైఖ్యులు సామాన్యముగా సూసాయలు, అణాలు, వైఖ్యులు ఎంచుకొని దాచి పెట్టుకొను వారనియు, అట్టి వారు ఈ ఉద్యమ నాయకులుగా నుండుటకు బలవంతమైన కారణము లుండియుండవలయుననియు దివాను బహదూరు యన్. ఎ. గోవిందగారునయ్యగారు చెప్పిరి.

కా. రా. బ. తూర్పు వెంకటేశ్వరయ్యగారు క్లుప్తమునీనించిరి. “స్థానిక స్వపరిపాలనాంగ పరిశీలిక మాసిండుట కంటె, శాసనసభ సభ్యులకు వేరే వాదము లున్నట్లు అగుపడదు. ఈ త్రిర సర్కారులలో గాంధీగారు తమ పరిష్కారమే వైఖ్యులందరిని చాల మర్యాద చేయుదురు. వారి మేల్ త్రాగుటతో సహజముగా నాదరింతురు. జొంబాయి, హైదరాబాదు మున్నగు స్థేను స్థలములనుండి చీరాలకు నాలువచ్చును. అనగాలతో స్థేనుబాడవచ్చును. చీరాలవా రాయలును ఇనిరఫలములకుబంధుచుండిరి. స్థేనుకూడ వెళ్లెను. రేపల్లెప్రజలు కృష్ణసాయదారులు. వారికి పావుల గాంభీర్యములేదు. చీరాలవాస్తవ్యులకు పావుల చిన్నములు, గాంభీర్యముగలవు. వారు సహాయనిరాకరణాలంబులు కానియెడల, శాసనసభ సభ్యుల నెన్నుకొనునప్పుడు, వోట్ల నియ్యకుండా భాగ్యపెట్టెను ఎందుకు కల్పెరుకు బంపిరి. వారికి స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము నిచ్చిన యెడల, సహాయ

నిరాకరణము దిగ్విజయముగాంచును. కాంగ్రెసు వారికిల కాన నోల్లంపునము నవలంబించవలయునను తీర్మానమును గాంచివారట. పల్నాడుప్రజలు ఇట్లు చేయుటకు సిద్ధము గానన్నారట ఇట్టికావ నాత్మికముణమును మనము ప్రోత్సహింపరచుట శ్రేయస్కరమా?”

స్థానిక స్వపరిపాలనమున గా ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కారభావముతో నాదరించుట గాదని రా. బ. ఆ. సు. కృష్ణరావు గారు బుజువు పగచిరి. చిత్తూరుచండల ప్రతినిధి మునుస్వామి నాయుడుగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ మాట్లాడిరి.

ఉపపాదకుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నిట్లు చెప్పెను. “మునిసిపాలిటీని స్థాపించిన తరుణము నుండి, ప్రజలు తరుకు మునిసిపాలిటీ అక్కడ లేదని చెప్పవచ్చుండిరి. మునిసిపాలిటీని పెట్టక ముందు, యూనియన్ సభాంగీకారమును బవసిట్లు కొందరు సభ్యులు దురభిప్రాయపడిరి. ఇట్లు చేయనేలేదు. 1915 లో కల్పెరు, జిల్లాబోర్డు మునిసిపాలిటీ చీరాలక క్కడ లేదని తీర్మానించెను.

1916 లో యూనియన్ సంఘాధ్యక్షుడు స్వయంబాధా మేతుతో చీరాలను మునిసిపాలిటీగా చేయబడవలయునని కోరెను. అదియును గాక కనిటరీకమిషను జిల్లాబోర్డు, తాలూకా బోర్డులందరు నాలుగు గ్రామములచేర్చి ఒకమునిసిపాలిటీగా మార్చవలయునని కోరిరి. ఇందులో రెండుగ్రామము లిప్పుడు మునిసిపాలిటీలో చేర్చబడలేదు. ఒకమిషనరీవారీయజి కోరగానే, ఈ కిఫారసు కృష్ణయ్యగారు. మనమందము కలపూర్ణస్వపరిపాలనము గావలయునని కోరుచుందుము. ఓహో! మీరు మాధులు, ఆజ్ఞానులు, పరిపల్లలు, మీ కేమి సంపూర్ణస్వపరిపాలనము అని నిరంకుశాధికారులు ఆక్షేపించుచుందురు.

కా. చార్లసు టాడ్డంటరు. మన ప్రాత ప్రభుత్వమును గురించి కల్పించుచున్నారా? అట్లెవరో, ఈనగర కేళము అన్యాయమనియు, శుద్ధఅవిధ్యమనియు నేను తెలుపవలయును.

శ్రీమూర్తి వెంకట్రమణయ్యగారు. ప్రపంచమందలి నిరంకుశాధికారులను గురించి.

కా. చార్లసు టాడ్డంటరు. అట్లయినచో, మనప్రాత ప్రభుత్వమును గురించి కల్పించుటలేదని ఒకదముగా బలుకుము.

శ్రీమూర్తి వెంకట్రమణయ్యగారు. ప్రజాప్రభుత్వమును నిరంకుశప్రభుత్వములను గురించి నేను ప్రజల తెచ్చుటవై నా ఉపన్యసించుట కవకాశముండినయెడల, అచ్చట అట్లుచేయగలను.

మొట్టమొదట ఇంటిపన్నును విధించినప్పుడు, 2000 మంది తమయనమృతిని దెలుపుచు, ప్రభుత్వమువారికి పిటిషను ల్లును బంపిరి. శాసనసభ వారు తమ కేటెన మహాపకారము గావించెదదని, ప్రజలు గంపంతకతను గలిగియున్నారు. ఈ తీర్మానము సంగీరించినయెడల, సహాయనిరాకరణాలంబులు అందోళనము పెడిపోవును. ఈతీర్మాన మెడిపోయినయెడల, సహాయనిరాకరణాలంబులు విజయలగుదురు.

అంతట తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడినది. తీర్మానమున కనుసారముగా నోట్ల నిచ్చినవారు. కుప్పస్వామి కెట్టిగారు, పి. వెంకట సుబ్బరావుగారు, ఎల్లప్ప కెట్టిగారు, కన్నస్వామి, దివానుబహదూరు మోర్లే రామచంద్రరావుగారు, శ్రీమూర్తి యన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, జి. సి. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు, దివానుబహదూరు యల్. ఎ. గోవిందగారునయ్యగారు, రా. ఆచుంచర్ల సుబ్బకృష్ణరావుగారు పి. శివరావుగారు, డి. బి. డి. కేమగిరీరావుగారు, య. మాస్టరానాయణ పంతులుగారు, సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు, అన్నారావుబహదూరు. మిరాకసాహెబు గారు, వెల్లింగుడెన్ గాండరుగారు.

అనుకూలరు 17 మంది, ప్రతికూలరు 6 మంది గాన తీర్మానము పెడిపోయెను. శాసనసభ తిరిగిడిసంబరు 13-వ తేదీ సందర్శనానికి సమావేశమగును.

త్వరలో వెలువడును
ల రా లజపతిరాయి
గారి జీవితమును, సంపూర్ణోపన్యాసములను కొలదిపకుతే ముద్రించుచున్నాము. త్వరపకు. వెల 8 అణాలుమాత్రమే.
కొంకరనిలయం, 2/147, తంజునెట్టిపిడి, మద్రాస్.

ఆ మూల్య గ్రంథములు (849)
(1) అర్థశాస్త్రము కల కు 1-4-0; (2) స్వరాజ్య గ్రంథము 0-3-0; (3) యాగంధికవిజయము(సవల) రు 2-4-0 (4) పద్మిని (సవల) 1-4-0; (5) రామభీష్మ జీవితము 0-8-0. యం. ఆర్. కృష్ణారావు అందు కో., నల్లూరు.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

య. అప్పల నరసయ్య వాయుపాగారు

ప్ర॥ (1) గ. 10 వత్సరములలో జ్యూడిషులు (త్రెయి నింగు నెంబరెంబి వి. సి. యస్. ఆఫీసులు పొందిరి? వారి పేర్లు?

(2) త్రెయినింగు నెంబరెంబి ఆఫీసులను పట్టిలుగ నియమించినా?

(3) ఆఫీస్ త్రెయినింగిమ్యట యేమైన లాభకరముగ నుండెనా?

ఉ॥ (ప్ర) ఇదియను నివిలుసర్వీసు. ఆఫీసులందఱును మేజిస్ట్రేటులుగనుండి క్రమములు జ్యూడిషులు పనిలోకి వచ్చినందున, గ. 10 వత్సరములలో దేవిసు పోలరు ముగ్గురు సాంతుంగు రావుగారు నివిలుజ్యూడిషులు త్రెయినింగు పొందిరి.

(2) ఆముగ్గురు ఆఫీసులును నిపుడు పట్టిలుగ నున్నారు.

(3) ఆఫీస్ త్రెయినింగు లాభకరముగనే నున్నది. మున్సిమహమ్మదు అబ్దుల్ రహిమాన్ సాహెబు బహదూరు

ప్ర॥ (1) ప్రస్తుతము గోదావరి జిల్లాజడ్జిగానున్న వారి పేరున్న కుటుంబముయే?

(2) వారు రాజకర్మలో యెంతకాలము నుండియుండిరి?

ఉ॥ (1) రావు బహదూరు టి. యస్. త్యాగరాజయ్య. (2) 1919 వ సం॥ ఆగస్టు నుండి.

ఖాను బహదూరు మహమ్మద్ సనుల్లా బాద్షా సాహెబుగారు.

ప్ర॥ (1) మద్రాసు లాకాలేజిలో ఖాళీయైరి రెండు అడ్మినిస్ట్రేటరు ప్రొఫెసరు స్థానములను యెన్ని దరఖాస్తులు వచ్చెను.

(2) ఆయన బ్రాహ్మణులు యెంతమంది బ్రాహ్మణేశ్వర హిందువులు, మహమ్మదీయులు, యిండియను క్రైస్తవులు యెంతమంది?

(3) మీరు జూనియర్ సాహెబు బహదూరు గారిని మద్రాసు స్కూలు కా జు కోర్టుజడ్జి నియమించిన పిదపవారికినే మహమ్మదీయుని యేలనియమింపలేదు?

ఉ॥ (1) అనుబంధము (2) 18 బ్రాహ్మణులు 16 బ్రాహ్మణేశ్వర హిందువులు 2 మహమ్మదీయులు 2 యిండియను క్రైస్తవులు (3) దరఖాస్తుదారులలో తగినవారెవరో వారే నియమింపబడిరి.

రామసాహెబు యు. రామారావు గారు

ప్ర॥ మాంబళ్ళంగు గృహనిర్మాణమునకు ఖాళీస్థలముల విస్తీర్ణ మెంత? దానికివ్యయం?

ఉ॥ మాంబళ్ళంగు 1084 యెకరములభూమిగలదు. దాని యొక్క మొత్తము 1650000 రూపాయలగు అంచనా వేయబడినది.

రామబహదూరు సి. వెంకటరంగారెడ్డిగారు

ప్ర॥ సంస్కారాధికారమునకు ప్రభుత్వశాఖలు వివిధమైన వానిలో ఖర్చుమొత్తం యెంతయెక్కువాయెను?

ఉ॥ సంస్కారములు ప్రవేశపెట్టబడక 4 రూపాయల మొత్తము కంటికివచ్చును.

(1) ఎన్నికలసందర్భమున అయినఖర్చు (ii) క్రొత్త ఉద్యోగులను నియమించినవారి జీతములు (iii) కౌన్సిలరులను పెద్దదికని దానికి తగిన యెక్కువయెట్లు వచ్చును.

ఎన్నికలసందర్భమున అయిన ఖర్చువివరములు క్రింద 14 వ తేది శాసనసభలో నెం 21 ప్రశ్నోత్తరముగ దెలుపబడెను.

క్రొత్త ఉద్యోగులకు లబ్ధి కరముల కయిన ఖర్చు వివరము క్రింద 18 వ తేది నితెలుపబడెను. వాని యొక్క ఖర్చు నివిలు బడ్జెట్టు అంచనాలో తెలుపబడెను.

కౌన్సిలు భవనమునకు ఖర్చువివరము క్రింద 16 వ తేది శాసనసభలో నెం 183 ప్రశ్నోత్తరముగ దెలుపబడెను. అప్పటినుండియు యప్పటికి 28 వేల రూపాయలు ఖర్చయెను.

వి పక్కి రిస్టామిషిన్ గారు

ప్ర॥ (1) రాజధానిలోని రివిన్యూకోర్టు ప్రోసెసు సర్వీసు నిబ్బందికారి ద్దమిడి తిరుగుతి విరి పరిపరిచి కమిషనరు మహాబలు ప్రభుత్వమువారికి వచ్చినా?

(2) నివిలు రివిన్యూ కోర్టు ప్రోసెసు సర్వీసు నిబ్బంది వారల జీతములు, ఆఫీసులో పెన్షనులలో భేదమునుబట్టి యేమైన కారణము గలదా?

(3) వారిని భూమినిబ్బందిగ దీసికొని నివిలుకోర్టు ప్రోసెసు సర్వీసు మరెగుర్తిచెదరా?

(4) రివిన్యూకోర్టు ప్రోసెసు సర్వీసువారల వేతనాభివృద్ధిగూర్చి యేమైన ఆలోచనలు జరిగినా అయితే యేమైనా ఆభివృద్ధి చేసినా లేకున్నచో వారినిమాత్రము తోసివేయుటకు కారణ మేమి.

ఉ॥ (1) ప్రభుత్వమువారికి కొన్ని మహాబలుమాత్రము వచ్చినది (2) రివిన్యూకోర్టు ప్రోసెసుసర్వీసు నిబ్బందికారికి ప్రోసెసు ఫీజునుండి దేవీయబడును నివిలుకోర్టులు నిబ్బంది భూమియైనది. వారికి ప్రొసెస్ కులు రివిన్యూనుండిదేవీయబడును

(3) వివరము విచారణచేయబడెను.

(4) వేతనసంస్కరణము స్థిరపరచబడెను. వానిని ప్రవేశపెట్టుటకు తగినపనులు జరుగుచున్నవి.

డి॥ బి॥ కే. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు

ప్ర॥ గోదావరిజిల్లా సంఘమువారికి జి. బి. నెం 1500 సం ద ర ష్ ఠ ము గ, జిల్లా యె దు య్ కేవలము కోర్టులు సభ్యులల్లాలోని స్థానికసంఘ సభ్యులు, మ్యునిసిపలు సభ్యులవలె వకాల్లు నామాలుయేల సంతకముల జేయ గూడవో కారణములు దెలుపవలసినది.

ఉ॥ ఇప్పటికి వకాల్లు నామాలుబద్ధమగుచేయుటకు చాలమందిలరు. అంతవరకు చాలు. ఆన సరమునవసరతరకు సయితరులకుగూడ పట్టికాకరముచ్చుటకు అవకాశమిచ్చెదరు. జి. వందనంగారు

ప్ర॥ (1) తెలుగుజిల్లాలోని నిర్మలాకులనుండి పోస్టిక్ నియమలనుండి. గుమాస్తాలు సబ్రిజిస్ట్రారులు యెంతమంది కలరు. (2) గుమాస్తాలోడిపాట్లుమెట్లు తెల్పువాల్సిన సబ్రిజిస్ట్రారులకు యె దరుతగియున్నార. (3) వారిలో నె దటిసబ్రిజిస్ట్రారులుగ నియమించిరి. (4) అట్టి గుమాస్తాలున్న న, నెకం దరిటివింగు సర్టిఫికేటు వారిని సబ్రిజిస్ట్రారులుగ డైరెక్టు తీసికొనుచున్నమాట నిజమేనా?

ఉ॥ వి. మొదలు సి. వరకును ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

(5) అప్పడప్పుడు ప్రత్యేకముగ తీసికొనబడుదు.

వి పక్కి రిస్టామిషిన్ గారు

ప్ర॥ కాలేజీలలో బ్రాహ్మణేశ్వరవిద్యార్థులకు స్థానముల ప్రత్యేకముగ నుంచెదమని టి. సి. తంగవేలపల్లె, డాక్టరు సి. న. శ్రీకృష్ణమూర్తిగారు తేసిన ఒప్పందమునకు ఫలితముగ నేమి పని జరిగినది?

ఉ॥ విద్యార్థులను తీసికొనుటలో కాలేజీ (ప్రిన్సిపాలు) లకు సహాయము చేయుట కయినె లక్షనుకమిటిలగూర్చి ఆర్డర్లు పంపబడెను.

ప్ర॥ (1) మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీలో 50 మంది ప్రొఫెసర్లుగాను 50 మంది బ్రాహ్మణులున్నమాట నిజమేనా?

(2) మద్రాసులో యిండియను యెడ్యుకేషనలరర్వీసులో భాగీత్యులెంతమందిలరు? అందు బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేశ్వరులు క్రైస్తవులు యెంతమందిగలరు?

ఉ॥ (1) ఆమాట నిజముకాదు.

(2) ఇండియను యెడ్యుకేషనలు సర్వీసులో 23 మంది భాగీత్యులున్నారు. అందు పదిమంది బ్రాహ్మణులును 5 గురు బ్రాహ్మణేశ్వర హిందువులును ఒక జైనమును 1 ఒక మహమ్మదీయుడును ఆర్డరు క్రిస్టియనును గలరు.

దివానుబహదూరు కే. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు.

ప్ర॥ జి. ఓ. నెం 191 జనవరి 24 వ తేది దానిలో భాజనధాన్య పంటల పండించుచున్నచో పన్నుండవం కలెక్టరుకు దెలియజేసికే అందు నీటిపన్ను తీసివేయలేదా? ఉ॥ లేదు.

సి. వి. వెంకటరమణ అయ్యగారు.

ప్ర॥ (1) తాలూకా పాడు, డెల్టాటి ప్రాథమిక పద్ద నుండి యేమైన మహాబలు వేతనాభివృద్ధి చేయుదని ప్రభుత్వమువారికి వచ్చెనా?

(2) వారు దెలిసిన సంకతులన్నియు సత్యములేనా?

(3) దానివై ప్రభుత్వమువారేమైనా ఉత్తరువుజేసిరా?

(4) వారిజీతము నెక్కువ జేయవలె నని ప్రభుత్వము వారేమైన నుద్దేశించి యున్నారా? అయితే యెంతవరకు జేసెదరు?

ఉ॥ (1) అవును.

(2) (3) (4) ఈ విషయము ప్రభుత్వమువారి అలోచనలో నున్నది.

పాండరిక మాహాత్మ్యము

ఇది తెనాలి రామకృష్ణకవి ప్రణీతముగ పాండరుంగ మాహాత్మ్యమునందలి ముఖ్యకథాభాగమునందుగల పద్యముల భావములు బీరుకోటండ సులభశైలియం దాంధ్రవచనమున చక్కగ నమకూర్చబడి ముద్దులు మూటగట్టుచున్న శుద్ధగంధ రాజము. వెల రు 0-8-0.

నగణనాణి వెల రు 0-8-0

ఇదియొక చక్కని నవల. కథావిధాన మగ్గునము. కల్పన మత్యాశ్చర్యకరము. ప్రారంభ చిన చిరవరకు చదవకమానదు. పత్రికారాజములు, పండితులు మిగుల పొడియున్నారు.

విలాసము : య.క. వి. గ్రంథనిలయము, (864) ఈమని, గుంటూరు జిల్లా.

తెనుగు నివిత్ ప్రాశీడర్ కోడ్ రూ 5 క్రిమినల్ ప్రాశీడర్ కోడ్ 6 Chitale's Indian Digest 4 Vol. Rs. 35 Rustumji's Law of Limitation New (third - 1921) Ed. Pre. publication Price Rs 22-8-0 విశ్వోరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆశ్చర్య గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యొగదృష్టి నాన్దలాభము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతశైలిదృష్టు, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లవేళ తమ నాలు విచిత్ర విశోదవిద్యలుగలవు. ఇంతేగాక మనమృగ మాయముచేయుట, మామిడిచ్చెను పుట్టించుట, బీజముతో నమాధియగుట, కరీరము లేని రలకాయాచేత మాటలాడించుట, భూమిపైన గజముఎత్తున గాలిలో మనమృగని నిరాధారముగా నిల్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ మున చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజిక్ చేయగలగని గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. (2118-688) బి. ఆర్. జవార్సం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్శూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్ 1874 సం॥ స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్లు, బాంబాయి మానేజరు: ఆర్. హెబర్ థన్ ప్రెమియం

ఫస్టు రూ 5,43,00,00 వైగానే యున్నది 19 0-వ ఫివర్వరము నందు పరింజడి 91,0,388-0-18 కల్పాలు జరుగు చున్న అవ్వా రెక్కల మొత్తము 15,44,24,596-11-3 మునుకటింపై ఇచ్చినా పాలిసి దారుకు బాధిగా చెల్లించిన మొత్తము 6,50,00,000 ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏకం కావలయును. వారు అనుభవ గాలుగుగ నుండి పలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును. ధరఖాస్తు దరములకు యూ క్రింది విలు మునుగ వాయుడు. apply to:- H. D. Vaid Esq, Branch Secretary Oriental Assurance Building, West. Box. No. 8. Madras.

కార్యదర్శి.

(6) కాశీపట్నమును దొంగు దుర్గా పేడికల్ మామవారి ట్రాస్ట్ గురికలను నేమిచుటవలన రాజకీయ అను నా న్నేషన్ హితుడు నపుంసకస్వము లేక సుఖముగా నున్నాడు. అతడు 6 సం॥ములనుండి బాధపడుచుండెను. ఇప్పుడు అతను చాలా సుఖముగా నున్నాడని చెప్పబడు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను.

దేరాధూన్ } బ్రిజ్ కిషోర్

28-8-19 }

కౌత్సరకు వచ్చియున్నది.

వాటర్ ప్రాఫ్ చాక్కాయిలు.

.. కుళ్లాయిలు.

ఇంగ్లీషు రంగులు

ధారివాత్, బొంబాయి మిల్లుల తివాసీలు, రంగులు, ఉన్ని

బనీనులు, ఉన్ని శాలువలు, సాదారకము,

రంగుల అంచులు గలవి.

తయారుచేయబడిన "ఆటలప్పు డుపయోగించు చాక్కాయిలు" మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

చల్తారాం గెయానుచందు

పెద్ద అద్దపుతలుపులు గల పాపు

9, 10, 11, రత్తన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

Vani Press, Bezwada.

(3077) తెలుగు, ఇంగ్లీషు, హిందీ, ఉర్దూ, దేవనాగరి, అరవములో అచ్చు వున్న, బైండుపనులు, రబ్బరుస్టాంపులు, ఎంగ్రేవింగు రమ్యముగ సరసమైన ధరలకు చేయబడును. కవర్లు, కార్డులు, కాగితములు చవుకగా తయారుచేయును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడండి. వాణీ ప్రెస్, బెజవాడ.

"అమృత విమృత ఫలదర్శిని"

ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకును ప్రతిదినమున మిక్కిలి ప్రయోగకరము. ఇది మాయకౌసుటకు శాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అనుసరములేదు, నులది మైన తెలుగులో వ్రాసబడినది. గొప్ప నర్తకికేటులను పొందినది వెల 1 రూ. ప్రస్తుతం విలూరు సబ్ జడ్జి గారకు ఆశీర్వాదముగా పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారియి వ్రాసిరి. "రాగల దానిని తెలిపి కొన గోరువానికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని నుంజుమ కలిగించునని వాసికొయ్యము." పుస్తకమును రులమువారు దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

కాతా జ్యోతిషవిద్యాలయము.

బోడవరం, విజయవాడ, తిప్పా

కాలికట్టులో సబ్బు తయారుచేయుట

(ప్రభుత్వ పత్రము)

సబ్బు తయారుచేయుటకు గూర్చియు, అందులో విద్యా ర్థులకు శిక్షగరవుటకు గూర్చియు యీ విషయములు రెండును ప్రభుత్వమువారు విచారింపవలసి యుండెను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు సబ్బు తయారుచేయుటకున్న ఫ్యాక్టరీకితోడు మరియొకటి నిర్మింపవలయునా? దానితోబాటు విద్యాలయముగూడ నుండవలయునా, ఎచ్చట యీ రెండు ఆలయములు యిండవలయును? ఇది వ ర లో ప రి శ్ర మ ల దై ర్ఘ్య రు ప శ్చ మ తీరమున కొద్దిఫ్యాక్టరీ యుండవలె ననియు, మద్రాసులో నొక విద్యాలయముండవలెననియు సలహా నిచ్చిరి.

ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కసాపుఫ్యాక్టరీకంటె నెక్కువనిర్మింపజాలరు. మద్రాసులో విద్యాలయమును బెట్టజాలరు. ముందుదబ్బాన్నప్పుడు ఆపనులజరుగవచ్చును. మంచినబ్బు సుతయారుజేసి దానినిదలాభమును దీసి ఖర్చుపెట్టినదబ్బుతేలు నట్లు చూచుచో ఆపని బాగుగ సాగునని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము.

కాన కాలికట్టులోనున్న స్థలములో ఫ్యాక్టరీనికట్టి ప్రారంభింపవచ్చును. ఈ ఫ్యాక్టరీపనియంతయు వాణిజ్యసంబంధమైనదిగ జూడవలయును. దానికయ్యెడి డబ్బంతయు సబ్బులమీద తేలవలయును. దానితోబాటు సాధ్యమైనంతవరకు అచ్చటనే విద్యార్థులకు శిక్షనీయవలెను. దైర్ఘ్యరూగు కాలికట్టులో నెండట విద్యార్థులకు శిక్షనీయవచ్చునో తెలుపవలయును. అక్కడ శిక్షనొందిన విద్యార్థులు ప్రత్యేకముగ గూడ సబ్బుపనిని ప్రారంభింపవచ్చును. సబ్బులు అమృతముపొవువిషయమును గూడ దైర్ఘ్యరూగు ఆలోచింపవలయును. కొన్ని మంచినకెనీ లతో ఏర్పాట్లములోనైనను వ్యాపారపు ఒడంబడికలు కుదుర్చుకొనవచ్చును. ప్రకటనలుగూడ బాగుగ చేయవలయును. ఇందులకు సబ్బులపై లాభముదీయుటకు దగిన ప్రయత్నముల చేయవలయును.

ఇదే మంచిరచయయము

సీమకములాల పుష్పరాగిములకెంపుల బంగారునగలున్న వెల సరసముగాను పని శుద్ధముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం శెట్టి అందు సన్యు, 8078 217, వైశాలిబాం - మదరాసు.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి

(547) సెక్యూరటీ కేసు (1437)

న్యరాజ్య ఉపన్యాసములు

ప్రతి 1-1 రూ 0-14-0.

పండిత మదనమోహన మాధవ్య

గారి జీవితము, పంజాబు ఆల్బరి

ప్రతి 1-1 రూ 0-8-0.

బాబ్జి రామస్వామిశాస్త్రి అండ్ సన్స్,

102, ఎస్.బి.బి. బస్ స్టేషన్, మద్రాసు.

Awarded First Class Certificates and Gold Medals by the South Indian Ayurvedic Conferences and Exhibitions 1919, 1920 and 1921.

"SIDDHA KALPA MAKARADHWAJA"

(REGISTERED)

THE WONDERFUL DISCOVERY IN THE MEDICAL WORLD.

For all "Acute" and "Chronic" Diseases.

—PREPARED SCIENTIFICALLY BY AYURVEDA RATNA, PANDIT N. V. SRIRAMA CHARLU, PH. D. Sc—

(Sole Proprietor and Senior Phisician of the Madras Ayurvedic Pharmacy.)

This unparalleled and Ancient medicine is prepared in exact accordance with Ayurvedic and Western Modern Principles carefully tested and standardised by expert analysis and found to be an unrivalled Elixir for the general prolongation of life, and particularly a guaranteed remedy for nervous Debility, Skin Eruptions, Eczema, Vertigo, Loss of Nerve Power, Vigour, Memory and Appetite, Depression of Spirits, constant Mental Misgivings, want of spirit and energy, Melancholia Rheumatism, Gout, Paralysis, Insanity, Hysteria, Dropsy, Diabetes, Piles, Asthma, Consumption, Dyspepsia, all sorts of urethral discharges, Acute or Chronic, Irregular menses of all kinds and all men and women's ailments, etc. This is the only safe and reliable remedy for all diseases resulting from youthful indiscretions and loss of Vitality. It imparts New Life and Energy by increasing and purifying the blood. It contains such valuable ingredients as Siddha Makaradhwaja, Mukta, Suvarna, Loha and vegetable Drugs. This can be taken also as a Tonic by every one of either sex without any restrictions of Diet, Season or Climate. Complete Directions are sent with Phial. One Phial or 60 pills (for a complete cure), Price Rs. 10 (Ten) only. V. P. Extra.

Apply to:—Ayurvedic Ratna Pandit N. V. Srirama Charlu, Ph. D. Sc.

Telegraphic Address:—"KALPAM" MADRAS.

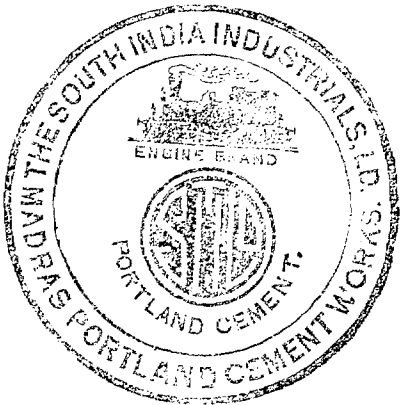
THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, Post Box No. 151, Madras.

No. 5380.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"బ్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులుత్రొవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోస్ట్ ట్రస్ట్
మునిసిపాలిటీలు
ఇండ్లుకట్టువారు

మదరాసు విశేషముగా వాడుచున్నారు. ఏలసనగా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు శుద్ధమైన మూలవస్తువులతో చేయబడుచున్నది.
 2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము శుద్ధముగా చేయబడుచున్నది.
 3. ఆ నేకరకములు చేయక, ఓక్కటేరకము ఎంతబాగుగా చేయకయ్యితో అంతబాగుగా చేయబడుచున్నది. వైద్యమైన కారణములచేత అందరూ దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలమి సిమెంటులో యున్నదని అందరికిని తెలిసియున్నది.
- సిమెంటు ధీయనప్పుడు "ఇంజిన్" బ్రాండు అడిగి తీసికొనమొదల కట్టడములందు పోషకములు కలుగజేరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏ సందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాయగలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సాత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్
పోస్ట్ బెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

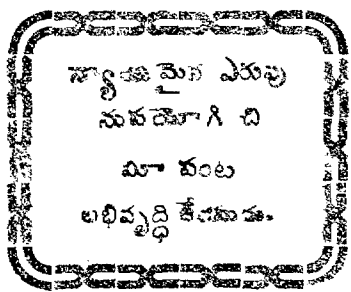
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

మా ప్రత్యేక వు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్డు, బెజిల్, జొన్నలు,
తెంకాయ, పొగాకు
మొలకలకు కంటలకు
వండించుటకు
ఉపయోగింపుడు.

చేపలపొడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేపల ఎలుపు
ఎముకల పొడి
మొలకల వాటికియూడ
ఉపయోగింపుడు.

ఇతర వివరములకు ఫరలె సర్వు లిమిటెడ్ కు వ్రాసి తెలుపవలయు:-

ఇండియన్ ఫరలె సర్వు లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.

TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మెసర్స్ మద్రాస్ చలమయ్య, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఎస్. డి. కృష్ణమయ్యంగారు, బ్యారక, మధురజిల్లా. సి. ఆర్. రామచంద్రరావు, పోస్ట్, నామకల్. టి. ఆర్. రామచంద్రన్, శ్రీపెరంబుదూరు, చెంగల్పట్టణం. ఆర్. కిల్లిలోకాచారి, తిరువారీ, తంజావూరు జిల్లా. టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, సన్యాసిగ్రామం, తిరువల్వేలిజిల్లా. 3014

నిష్ఠముగ తయారుచేయబడిన కాస్త్రీయ బొప్పిదములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును.
తెలుగు భాషయందు గాని, ఇంగ్లీషు భాషయందు గాని
క్యాబులగు ఉచితముగా పంపబడును.
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
19, హార్బర్ రోడ్, మాంటూరోడ్ - మదరాసు.

తామర తయిలము
రాజా రాజేంద్రవర్మ దేవస్థానం యందును. పేల 0.00-0.00
తామర; తీట; ఏటగ గట్టి; దురద; ఉంగరములవంటి
పాట్లు; రిడికాయలు; తెల్లనిక లాడిపోవుట మొదలగు
అవ్వనోగములను నాశనము చేయగలదు.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

వైరల్ వందీత,
డి. గోపాలాచార్యగారి

అబిలాసజీవ

(శ్రీల మదమూర్తిలకు
సిద్ధాపదము)

యూరపులకు శ్రీమంతుల ననేక కారణము
లచే గలగు అపస్మాములను మూర్ఛలను గల్గించు
కారణములు శ్రీమంతుల గురువయిన డాక్టరు
లగు మనోహరముల న బోధించును. గల్గిన
శ్రీమంతుల దీనినినేమిదిగో గల్గించును మిక్కిలి
బలమును సుఖప్రసవమును గలుగును. గల్గిన శ్రీ
మంతుల గలగు వాంతులను కడుపులో ముంబులను,
పొడుగుమును గుండెవలన బోగొట్టును.
మలము, ఇయ్యని శ్రీమంతుల కేక మనల నామా
గ్యమును గంభీరము మూర్ఛలను అపస్మాగము
లను కూడ నశింపజేయును.

బుక్కి 1-8 రు 1-12-0.
హ్యుకింగు బోస్టేజి ప్రత్యేకము.
క్యాబులగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
డి. ఆచార్యుల వీధి, జి. టి. మదరాసు.
(శ్రీ) తంజిలియము:
పండిట్ - మదరాసు.
అన్ని చోట్లకు ఏంట్లు కావలెను.

నవరత్నము (1922)

బంగారు, వెండిరత్న

ముల నగలులకు ఇతర వస్తువులకు
వాడుక యిచ్చిన వస్తువులకు
వైకము ఇవ్వబడును.

ఈ నవరత్నములకు కేరళ
గవర్నమెంటు కేరళ
గవర్నమెంటు కేరళ

శ్రీ. నాగయ్యగారి, నాగయ్యగారి

నవరత్నములను గూర్చి వివరములు తెలుపవలయును. దీనిని
తయారుచేసి విక్రయించుటకు ముందుకు దీనిని
తయారుచేసి విక్రయించుటకు ముందుకు దీనిని
తయారుచేసి విక్రయించుటకు ముందుకు దీనిని

మలయ చందనము.
గవర్నమెంటు ఆఫ్ మలబార్ కోస్టు ప్రకారము,
నవరత్నము, దీనిని తయారుచేయుటకు,
ఎలుపు, కేరళ, పోస్ట్, ఈ నవరత్నము
విధముల నుగోగమున యాడుటకు
టెలలో మాన్యును. శ్రీమంతులకు
వ్యాధులకు కూడ ఇది కారకము.
డబ్బీ 1-8 రు 2-4-0
1 చురీ (మలయచందనమున కలపానము) డబ్బీ 3-0-0
1922 కేంద్రము 1922

గురుల విక్రయము, ముద్దుల మూలగట్టునున్నది. వా
రకులు తెలుగులో నున్నది. రు 1-8 0-0, డబ్బీ 2-0-0.
ఒకటి కావలయునాని 4 కావాలి పోస్టుచేట్టు పంపవలెను.
నాలుగింటికి తయ్యక కోరవారికి పోస్టుచేట్టు అధికనగును.
(కలియించు ముంబుగిని, కోరవారికి యున్నది. (1921)
గంభీరఫార్మసీ, రామవరం, (నోదావారి)

DUNCAN STRATTON & Co.

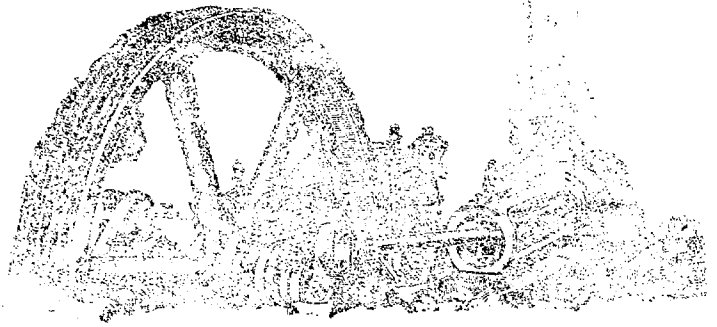
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

ఎంజిన్లు, మెషిన్ల అంప్లీయర్లు, కి మెయిన్ ఏజి, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
తొలగలు 24 అడుగులు వరకు
బలము — బేరూ మేటరు
కీ 1. మెటరు 6 అడుగులు.
కొత్త యంత్రములు.
ఫ్రీమంట్రింగు మెటరు
కి మెటరు మెటరు
150 బొంబాయి మెటరులు.

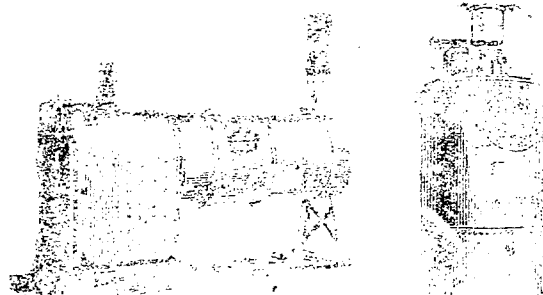

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

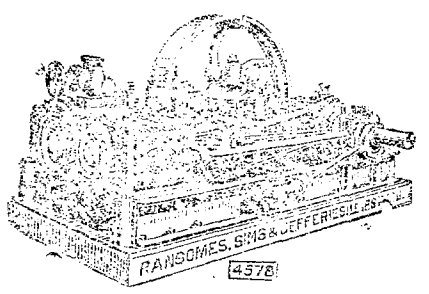

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

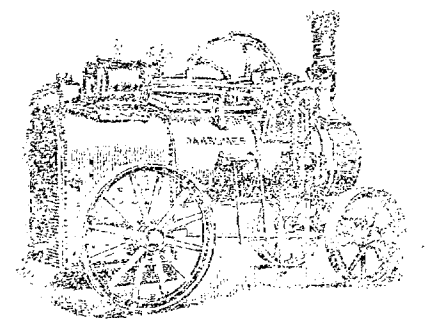
క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

ఈ క్రింద తెలుసుకోవలసిన వాటిని
సర్దుచూరు చేయుదుము.
మాది జిప్సొం మెషిన్, బాటిసామెటరు
మాది క్రెస్టింగు మెషిన్
మాది క్విక్లింగు మెషిన్
మాది కీపింగు మెషిన్
జిప్సొం క్రెస్టింగు మెషిన్
జిప్సొం క్రెస్టింగు మెషిన్
కొలర్ వర్క్ బిల్డింగు మెషిన్
మాది మెటరు మెషిన్
మంతుగడచేయు మెషిన్
వర్క్ బిల్డింగు మెషిన్ వాటి సామా
అన్ని క్రమాల పంపింగు మెషిన్లు
జాగర్లు, వర్క్ సామెటరు సుంబంధమైన కొరములు
కొరము మాది మెటరు ఆయిల్ ఎంజిన్
ఎంజిన్ క్రెస్టింగు (ప్రాప్టు) కొరములు
తేరులు వర్క్ సామెటరు కొరములు
క్రెస్టింగు మెషిన్లు, క్రెస్టింగు
కాల్ బర్క్ అండ్ కాల్ బర్క్ ఫుల్లియ.
కరయినా అన్ని క్రమాల సామానాలు.

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

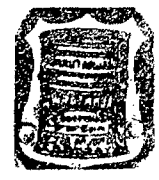

క్రాస్ మెషిన్ కార్నిష్ బాయిల్లు.
పొడవు 24 అడుగులు 12 అడుగులు వరకు.

విజయ లక్ష్మి, వర్క్ కు బొంబాయిలోయుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ క్రై నను లేక
తెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాక్ ఇంప్రొవ్వు కంపెనీ ప్రాత్రైటరు గారైక
మానేజర్ బావనయ్యగారి క్రై నను వ్రాయవలెను

అమృతంజనము నామోష్ఠులకు ది వ్రాయవలెను.
అమృతంజనము, వడికము, రొమ్మకడికము, తలమెప్పి, వాయువునోళ్ళు,
పొట్టు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నోళ్ళులకు దివ్యామృతము.
ఇచ్చి వచ్చితో ఈ కల గు 0—10—0; దణక 1—కి గు 5—12—0. బోమ్మలు కలెం.
అమృతంజనం డి పో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మానుమార్ బోరకు సబ్బు చర్మ వ్యాధులను అత్యశ్చర్యకరముగా
కుదుర్చును. ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండ్ బ్రదరు, మద్రాసు